

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

1. Genel bilgiler

1.1 Ana şirketin adı ve grubun son sahibi:

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi'nin (Şirket) ortakları, her birinin ortaklık payı %49.83 olmak üzere, Aviva International Holdings Limited ve Aksigorta Anonim Şirketi'dir. İlgili şirketlerin nihai sahipleri ise Aviva Plc. ve Sabancı Holding Anonim Şirketi'dir. Şirket müşterek yönetime tabi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

1.2 Kuruluşun ikametgahı ve yasal yapısı, Şirket olarak oluştuğu ülke ve kayıtlı büronun adresi:

Şirket'in merkezi İnkılap Mahallesi Küçüksu Cad. Akçakoca Sok. No:8 34768 Ümraniye - İstanbul adresinde bulunmaktadır.

Şirket'in diğer iletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

Telefon: (216) 633 33 33

Faks: (216) 634 35 69

Web: www.avivasa.com.tr

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi, 31 Ekim 2007 tarihinde Ak Emeklilik Anonim Şirketi (Ak Emeklilik) ile Aviva Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketi'nin (Aviva Emeklilik) birleşmesiyle kurulmuştur.

Ak Emeklilik, 6 Aralık 1941 tarihinde İstanbul'da Doğan Sigorta A.Ş. ünvanı ile kurulmuş ve 3 Ekim 1995 tarihindeki isim değişikliği ile ünvanı Akhayat Sigorta Anonim Şirketi olarak ticaret sicil gazetesinde ilan edilmiştir. T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Aralık 2002 tarih ve 77941 sayılı yazısı ile şirkete emeklilik şirketine dönüşüm izni verilmiştir. Şirket yönetim kurulunun 11 Aralık 2002 tarih ve 26 no'lu kararı ve 23 Ocak 2003 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı ile şirket ünvanı ve faaliyet kapsamının değiştirilmesi için ana sözleşmenin tadil edilmesine ve Emeklilik Yatırım Fon Portföyü ve Portföy Yöneticileri ile ilgili 40. maddenin eklenmesine karar verilmiştir. Şirket'in ünvanı 27 Ocak 2003 tarihindeki isim değişikliği ile Ak Emeklilik Anonim Şirketi olarak 31 Ocak 2003 tarih ve 5730 sayılı ticaret sicil gazetesinde ilan edilmiştir.

Ak Emeklilik, Aviva Emeklilik'i, 27 Temmuz 2007 tarihinde akdedilen Birleşme Sözleşme'sinin müteakip maddeleri çerçevesinde, Türk Ticaret Kanunu'nun 451. ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19-20. maddeleri uyarınca, tasfiyesiz infisah yoluyla, 31 Ekim 2007 tarihinde bütün aktif ve pasifiyle birlikte kül halinde devralmıştır. Ak Emeklilik, Aviva Emeklilik'in külli halefi olmuştur. Birleşme işlemi, Kadıköy 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 11 Temmuz 2007 tarih ve 2007/876 D. İş sayılı kararı ile tayin edilen bilirkişi heyetinin, diğer veriler ile birlikte 31 Mayıs 2007 tarihi ile itibariyle Ak Emeklilik ve Aviva Emeklilik'in çıkarılmış bilançolarına dayanan 16 Temmuz 2007 tarihli bilirkişi raporu uyarınca yapılan değerlemeler esas alınarak yapılmıştır. Söz konusu birleşme 6 Kasım 2007 tarihli 6930 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde tescil edilmiş olup, şirketin yeni ismi AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi olmuştur.

Şirket'in birleşme sonrası ortakları Aviva International Holdings Limited (Aviva International) (%49.83 pay oranında) ve Aksigorta Anonim Şirketi (Aksigorta) (%49.83 pay oranında)'dir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. Genel bilgiler (devamı)

1.3 İşletmenin fiili faaliyet konusu:

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi (Şirket), emeklilik ve hayat olmak üzere iki ana branşta sigorta muameleleri yapan bir emeklilik şirkettir. Ayrıca, Şirket hayat dışı branşında ferdi kaza konusunda da sigorta poliçesi yazmaktadır.

Ak Emeklilik 7 Temmuz 2003 tarihinde emeklilik branşında da faaliyet göstermek üzere T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı (Hazine Müsteşarlığı)'ndan emeklilik faaliyet ruhsatını almıştır. Bireysel emeklilik yatırım fonları 26 Eylül 2003 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından kayda alınmış, 27 Ekim 2003 tarihi itibarıyla da emeklilik ürünlerinin satışına başlanmıştır.

Aviva Emeklilik 26 Ağustos 2003 tarihinde emeklilik branşında faaliyet göstermek üzere Hazine Müsteşarlığı'ndan emeklilik faaliyet ruhsatını almıştır. 27 Ekim 2003 tarihinde SPK tarafından bireysel emeklilik yatırım fonları kayda alınmış, bireysel emeklilik planları ise 12 Aralık 2003 tarihinde onaylanmış olup, 15 Aralık 2003 tarihi itibarıyla de emeklilik ürünlerinin satışına başlanmıştır. 8 Ekim 2007 tarihli ve 15 numaralı Yönetim Kurulu Kararı'na istinaden Aviva Emeklilik'in emeklilik yatırım fonlarının, 31 Ekim 2007 tarihi itibarıyla Ak Emeklilik'e intikal edeceği kararı alınmıştır. 1 Kasım 2007 tarihinden itibaren Şirket'in emeklilik yatırım fonları Ak Portföy tarafından yönetilmektedir.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 19 adet emeklilik yatırım fonları ile emeklilik ürünlerinin satışını gerçekleştiren Şirket, 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu'nun AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup bünyesinde birleştirilmesi nedeniyle 18 adet bireysel emeklilik yatırım fonu ile emeklilik ürünlerinin satışını gerçekleştirmektedir. İhraç edilecek yeni katılma paylarının kurul kaydına alınması Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 15-577 sayılı izin yazısı ile uygun bulunmuş, söz konusu işlemler ile ilgili içtüzük değişiklikleri 24.08.2009 tarihinde İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'na tescil edilmiştir. SPK'dan alınan 20 Kasım 2008 tarih ve 15-1098 sayılı izin doğrultusunda Emeklilik Yatırım Fonları'nın isimlerini değiştirmiştir. Değişiklikler 5 Aralık 2008 tarihinden itibaren uygulamaya alınmıştır. Şirket'in Emeklilik Yatırım Fonları aşağıdaki gibidir:

Emeklilik Yatırım Fonu'nun Adı	Kuruluş Tarihi	Başlangıç birim pay değeri (TL)
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Emeklilik Yatırım Fonu	21.10.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	21.10.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	21.10.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	21.10.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım Fonu	21.10.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	21.10.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	08.11.2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	28.12.2006	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Emeklilik Yatırım Fonu	20.08.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	20.08.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	20.08.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Karma Emeklilik Yatırım Fonu	20.08.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	20.08.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları (USD) Emeklilik Yatırım Fonu	12.09.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Karma Borçlanma Araçları (Euro) Emeklilik Yatırım Fonu	12.09.2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu - Grup	05.01.2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	05.01.2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu	05.01.2005	0.01

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

1. Genel bilgiler (devamı)

1.4 Kuruluşun faaliyetlerinin ve esas çalışma alanlarının niteliklerinin açıklaması: 1.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

1.5 Kategorileri itibariyle yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Üst ve orta kademeli yöneticiler	113	122
Memur	1,523	1,801
	1,636	1,923

1.6 Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle, genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı: 1 Ocak – 30 Eylül 2009: 2,117,495 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2009: 584,220 TL (1 Ocak - 30 Eylül 2008 - 2,963,366 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2008: 714,094 TL).

1.7 Finansal tablolarda; yatırım gelirlerinin ve faaliyet giderlerinin (personel, yönetim, araştırma geliştirme, pazarlama ve satış, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ile diğer faaliyet giderleri) dağıtımında kullanılan anahtarlar: Şirket direkt olarak dağıtım yapılamayan yatırım gelirlerini ve faaliyet giderlerini T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın (Hazine Müsteşarlığı) 4 Ocak 2008 tarihinde yayınladığı Sigortacılık Tek Düzen Hesap Planı Çerçevesinde Hazırlanmakta Olan Finansal Tablolarda Kullanılan Anahtarların Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'si (2008 - 1) kapsamında ilgili branşlara dağıtmaktadır. 1 Ocak 2008 tarihine kadar direkt olarak dağıtım yapılamayan giderler, çalışanların hangi branşa ne kadar zaman harcadıklarına ilişkin yapılan değerlendirmeler sonucunda bulunan oranlar çerçevesinde dağıtılırken, 2008 yılında Hazine Müsteşarlığı'nın belirlemiş olduğu sözkonusu anahtar doğrultusunda poliçe ve sözleşme adetlerinin son 3 yıllık ortalama oranları ile hayat, ferdi kaza ve emeklilik olmak üzere dağıtılmaya başlanmıştır.

1.8 Finansal tabloların tek bir şirketi mi yoksa şirketler grubunu mu içerdığı: Finansal tablolar tek bir şirketi AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.'ni içermektedir.

1.9 Raporlayan işletmenin adı veya diğer kimlik bilgileri ve bu bilgide önceki bilanço tarihinden beri olan değişiklikler: Şirket'in adı ve diğer kimlik bilgileri 1.1, 1.2, ve 1.3 no'lu dipnotlarda belirtilmiş olup bu bilgilerde önceki bilanço tarihinden bu yana herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.10 Bilanço tarihinden sonraki olaylar: Şirket'in 30 Eylül 2009 tarihi itibariyle düzenlenen finansal tabloları 2 Kasım 2009 tarihinde Şirket Yönetimi tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili yasal kuruluşların finansal tabloların yayımlanmasının ardından değişiklik yapma yetkisi bulunmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti

2.1 Hazırlık esasları

2.1.1 Finansal tabloların düzenlenmesinde kullanılan temeller ve kullanılan özel muhasebe politikalarıyla ilgili bilgiler:

Şirket, finansal tablolarını Hazine Müsteşarlığı'nın, 30 Aralık 2004 tarihli ve 25686 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 1 Ocak 2005 tarihinde yürürlüğe giren "Sigortacılık Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ" (Hesap Planı Hakkında Tebliğ) kapsamında yer alan Sigortacılık Hesap Planına göre Türk Lirası (TL) olarak düzenlemektedir.

Hazine Müsteşarlığı'nın 2 Mayıs 2008 tarihli ve 2008/20 numaralı duyurusuna istinaden Şirket, finansal tablolarını Hazine Müsteşarlığı'nın sigorta ve reasürans şirketleri için öngördüğü esaslara ve 14 Haziran 2007 tarih ve 26552 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu (Sigortacılık Kanunu) ile 28 Mart 2001 tarih ve 4632 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu (Bireysel Emeklilik Kanunu) gereğince yürürlükte bulunan düzenlemelerde belirlenen muhasebe ilke ve standartlarına ve ilgili yönetmeliklere göre hazırlamaktadır.

Şirket, finansal tablolarının sunumunu, Hazine Müsteşarlığı'nın, Sigortacılık Kanunu ve 14 Temmuz 2007 tarihli ve 26582 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren "Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelik" (Finansal Raporlamalar Hakkında Yönetmelik) kapsamında düzenlenen 18 Nisan 2008 tarihli ve 26851 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ"i uyarınca yapmaktadır.

Finansal Raporlama Hakkında Yönetmelik kapsamında, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketlerinin faaliyetlerinin Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) tarafından açıklanan Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) çerçevesinde muhasebeleştirilmesi esas olup, sigorta sözleşmeleri, bağlı ortaklık, birlikte kontrol edilen ortaklık ve iştiraklerin muhasebeleştirilmesi ile konsolide finansal tablolar, kamuya açıklanacak finansal tablolar ve bunlara ilişkin açıklama ve dipnotların düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların Hazine Müsteşarlığı tarafından belirleneceği hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla Şirket, 1 Ocak 2008 tarihinden başlayarak faaliyetlerini TMS ve TFRS ile Hazine Müsteşarlığı tarafından bu kapsamda yayımlanan diğer açıklamalar, yönetmelikler ve genelgeler çerçevesinde muhasebeleştirmektedir. Hazine Müsteşarlığı'nın 18 Şubat 2008 tarihli sektör duyurusunda, TFRS 4- "Sigorta Sözleşmeleri", TMS 27 "Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar" ile TMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu"na ilişkin standartların 2008 yılı için uygulanmayacağı açıklanmıştır. Hazine Müsteşarlığı'nın 31 Aralık 2008 tarihli ve 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ uyarınca 2009 yılında konsolide finansal tablo düzenleme şartı getirilmiş olup, Şirket'in konsolidasyona tabi herhangi bir iştirak veya bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

Şirket, 31 Aralık 2007 tarihli finansal tablolarını, 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren Finansal Raporlamalar Hakkında Yönetmelik esaslarına uygun olarak yeniden düzenlemiş ve ilgili etkileri belirtildiği üzere 2008 yılı açılış kayıtlarına yansıtmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti

2.1.2 Finansal tabloların anlaşılması için uygun olan diğer muhasebe politikaları:

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

Hazine Müsteşarlığı'nın 4 Nisan 2005 tarihli ve 19387 numaralı yazısına istinaden, Şirket 31 Aralık 2004 tarihli finansal tablolarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) 15 Ocak 2003 tarihli ve 25290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Seri: XI No: 25 Sayılı "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ" de yer alan "Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi" ile ilgili kısımdaki hükümlere göre düzelterek 2005 yılı açılışlarını yapmıştır. İlgili uygulama TMSK tarafından yayımlanmış 29 no'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama"ya ilişkin standart kapsamında yapılmıştır. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığı'nın aynı yazısına istinaden 2005 yılında finansal tabloların enflasyona göre düzeltilmesi uygulaması sona ermiş ve buna bağlı olarak Şirket 2005 yılı başından itibaren finansal tablolarını enflasyona göre düzeltmemiştir. Dolayısıyla 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde bilançoda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özsermaye kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.1.3 Kullanılan para birimi:

Şirket'in işlevsel ve raporlama para birimi Türk Lirası (TL)'dir. Türkiye'de 1 Ocak 2005'ten itibaren paradan altı sıfır atılmasıyla birlikte Yeni Türk Lirası (TL), Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni para birimi olarak belirlenmişti. Bakanlar Kurulu 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren para birimindeki "Yeni" ibaresinin kaldırılmasına karar vermiştir. Bu nedenle, 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla Şirket'in işlevsel ve raporlama para birimi ve geçmiş yıl karşılaştırmalı tutarları 1 YTL = 1 TL oranı kullanılarak TL olarak sunulmuştur.

2.1.4 Finansal tabloda sunulan tutarların yuvarlanma derecesi:

Finansal tablolarda ve ilgili dipnotlarda aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar TL ve tamsayı olarak gösterilmiştir.

2.1.5 Finansal tabloların düzenlenmesinde kullanılan ölçüm temelleri:

2.1.2 no'lu dipnotta detaylı olarak belirtildiği üzere, 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla bilançoda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır. Finansal tablolar, bahsedilen enflasyon düzeltmeleri ve gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen cari finansal varlıklar dışında, tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

2.1.6 Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklikler ve hatalar:

Şirket, 1 Ocak 2008'den itibaren finansal tablolarını 2.1.1 no'lu dipnotta belirtilen muhasebe politikaları çerçevesinde hazırlamaktadır. Söz konusu değişikliklerin geçmiş yıllar üzerindeki etkileri 2008 yılı açılış kayıtlarına yansıtılmıştır. Şirket'in ara dönem finansal tablolarının hazırlanmasında kullanılan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen ve 1 Ocak 2009'dan itibaren geçerli olan yeni standartların ve değişikliklerin uygulanması dışında 31 Aralık 2008 de sona eren yıla ilişkin olarak hazırlanan yıllık finansal tablolarda uygulanan muhasebe politikalarıyla tutarlıdır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Yeni ve revize Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nın uygulanması

1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için TMS / TFRS kapsamında yürürlüğe giren standartlar, değişiklikler ve yorumlar aşağıdaki gibidir.

TFRYK 13, "Müşteri Bağlılık Uygulamaları" (1 Temmuz 2008 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir): Şirket'in TFRYK 13 kapsamına giren bir müşteri bağlılık politikası bulunmamaktadır.

TFRYK 15, "Gayrimenkul İnşaatı ile İlgili Anlaşmalar" (3 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmıştır). TFRYK 15, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra başlayan yıllık dönemler için geçerlidir ve geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu yorumun Şirket'in finansal performansı ve durumu üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRYK 16 "Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırım İle İlgili Riskten Korunma" (3 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmıştır). TFRYK 16, 1 Ekim 2008 tarihinden sonra başlayan senelik dönemler için geçerlidir ve ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Bu yorumun Şirket'in finansal tabloları üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TMS 1, "Finansal Tabloların Sunuluşu" (Değişiklik) (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir). Şirket, finansal tabloların sunuluşuna ilişkin ilgili sözkonusu değişiklikleri, Hazine Müsteşarlığı'nın zorunlu raporlama formatında aynı yönde bir değişikliğe gidilmediğinden dolayı uygulamamıştır.

TFRS 8, "Faaliyet Bölümleri" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir). Şirket'in, halka açık olmaması nedeni ile, TFRS 8'i uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

TMS 23, "(Revize) Borçlanma Maliyetleri" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir). İlgili değişikliğin finansal tablolar üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRS 2, "Hisse Bazlı Ödeme" (Değişiklik) - "Hakkın Kazanılması ve İptal edilmesi" (1 Ocak 2009 tarih ve bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir): TFRS 2'nin Şirket'in finansal tabloları üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TMS 32 ve TMS 1'de yapılan değişiklikler: "Tasfiyeden Kaynaklanan Satılabilir Finansal Araçlar" (1 Ocak 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir). Söz konusu değişikliğin finansal tablolar üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRS 1R "Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın İlk Kez Uygulanması" ve TMS 27 "Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar": (1 Ocak 2009 tarih ve bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir): Standardın Şirket'in finansal tabloları üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TMS 39 "Uygun Korunmalı Enstrümanlar" (TMS 39 "Finansal Enstrümanlar Değişikliği"; Muhasebeleştirme ve Ölçme): (1 Temmuz 2009 tarih ve bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir). Şirket'in, söz konusu nitelikte koruma muhasebesi olmadığı için, değişikliğin finansal tablolara etkisi bulunmamaktadır.

TFRS 7 "Finansal Enstrümanlara İlişkin Dipnotlar": Mart 2009'da gerçekleştirilen değişiklikler 1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla rayiç değerleri ile taşınan finansal enstrümanlara ve likidite riskine ilişkin ek açıklamalar gerektirmektedir. Şirket söz konusu ek açıklamaları 4 no'lu dipnotta gerçekleştirmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TFRS'lerdeki iyileştirmeler: Mayıs 2008'de Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ilk toplu değişiklikleri yayımlamıştır. Söz konusu değişikliklerin Şirket'in finansal tabloları üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

Finansal tablolarının onaylandığı tarihi itibarıyla yayımlanmış, Şirket'in etkisini incelediği ve 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla henüz yürürlükte olmayan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

TFRS 3, "İşletme Birleşmeleri" ve TMS 27 "Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar'a İlişkin Yapılan Düzenlemeler" (Değişiklik) (1 Temmuz 2009 tarih ve bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir). Revize edilmiş TFRS 3 ve revize edilmiş TMS 27, 10 Ocak 2008 tarihinde TFRYK tarafından yayımlanmıştır. Değişikliğe tabi tutulmuş TFRS 3 (TFRS 3R) işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi, şerefiyenin kayıtlara alınması ile birleşmenin olduğu dönemin finansal sonuçlarının raporlanması hususlarına çeşitli değişiklikler getirmektedir. Söz konusu değişiklikler, satın alım ile ilişkilendirilen maliyetlerin giderleştirilmesini ve satın alım sırasında dikkate alınan şartlı durumlarda, raporlama dönemi sonrasında meydana gelen gerçeğe uygun değer değişikliklerinin şerefiyeden düzeltilmesi yerine gelir tablosunda dikkate alınmasını gerektirmektedir. Revize edilmiş TMS 27 (TMS 27R) bağlı ortaklığın hisse sahipliğinde meydana gelen değişikliklerin sermaye hareketi olarak değerlendirilmesi gerektiğini tanımlamaktadır. Böylelikle söz konusu sermaye hareketinin şerefiyeye veya kar zarara herhangi bir etkisi olmayacaktır. Ayrıca, standart bağlı ortaklık zararlarının ve bağlı ortaklık üzerinde kaybedilen kontrolün muhasebeleştirilmesi konusunda da değişiklikler getirmektedir. Söz konusu değişiklik geriye ve ileriye dönük uygulanacaktır.

TFRS 2: "Hisse bazlı ödemeler" (Değişiklik): 1 Ocak 2010 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklik grup içinde gerçekleşen ve nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin finansal tablolarda nasıl muhasebeleştirileceğine ilişkin açıklama getirir.

TFRYK 17 "Parasal Olmayan Varlıkların Hissedarlara Dağıtımı": (1 Temmuz 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerli olup ileriye dönük uygulanacaktır): Standart, hissedarların teslim alacağı parasal veya parasal olmayan varlıkları seçme hakkına sahip olmaları durumu da dahil olmak üzere, karşılıklı olan tüm parasal olmayan varlıkların dağıtımı için uygulanacaktır.

TFRYK 18 "Müşterilerden Varlık Transferi": (1 Temmuz 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir): Standart, müşterilerden alınan maddi duran varlıkların, inşaat yapımı için alınan nakdin veya bu türde müşterilerden alınan varlıkların muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir.

TFRS'lerdeki iyileştirmeler: Nisan 2009'da Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) 12 standartta toplam 15 adet değişiklik gerçekleştirmiştir. Şirket söz konusu değişikliklerin etkilerini değerlendirmektedir. TMSK'nın değişiklik getirdiği standartlar aşağıda sunulmuştur:

- TFRS 2: TFRS 2 ve TFRS 3'ün kapsamı
- TFRS 5: Satılmaya hazır varlık olarak sınıflanan duran varlıkların ve durdurulan faaliyetlerin açıklanması
- TFRS 8: Bölümlere göre varlıkların açıklanması
- TMS 1: Dönüştürülebilir araçların dönen/duran olarak sınıflanması
- TMS 7: Muhasebeleştirilmemiş varlıklarla ilgili harcamaların sınıflanması
- TMS 17: Arsa ve bina kiralamalarının sınıflanması
- TMS 18: İşletmenin ana işletme gibi mi yoksa aracı gibi mi hareket ettiğinin belirlenmesi
- TMS 36: Şerefiye değer düşüklüğü testindeki muhasebeleştirme birimi
- TMS 38: Revize TFRS 3 ile ilgili ek değişiklikler

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

- TMS 38: İşletme birleşmelerinde satın alınan maddi olmayan varlıkların rayiç değer ölçümü
- TMS 39: Kredilerle ilgili peşin ödemeli cezaların saklı türev ürünü olarak değerlendirilmesi
- TMS 39: İşletme birleşmesi sözleşmesindeki kapsam istisnası
- TMS 39: Nakit akımı koruması muhasebesi
- TFRYK 9: TFRYK 9 ve TFRS 3'ün kapsamı
- TFRYK 16: Koruma amaçlı aracı olan işletmeye getirilen kısıtlamalarla ilgili değişiklik

Önceki dönemlere ilişkin finansal tablolara yapılan sınıflamalar

Şirket'in önceki dönemlere ilişkin finansal tablolarında aşağıdaki sınıflama değişikliği yapılmıştır:

31 Aralık 2008 itibarıyla hazırlanan bilançoda cari varlıklar altında yer alan "Esas faaliyetlerden alacakları" hesabı içerisinde gösterilen 108,659,103 TL tutarındaki birim esaslı poliçeleri ikraz alacaklarını cari olmayan "Esas faaliyetlerden alacaklar" hesabına sınıflanmıştır.

2.2 Konsolidasyon

Şirket'in "TMS 27- Konsolide ve Konsolide Olmayan Mali Tablolar" kapsamında konsolide etmesi gereken bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

2.3 Bölüm raporlaması

Şirket 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla Türkiye içinde tek bir raporlanabilir bölümde ve emeklilik ile hayat ve ferdi kaza branşlarında faaliyetlerini sürdürmekte olup halka açık olmadığı için ayrıca faaliyet alanı çerçevesinde bölüm raporlaması yapmamaktadır.

2.4 Yabancı para karşılıkları

Şirket, bir yabancı para işlemini ilk defa muhasebeleştirirken, yabancı para birimindeki tutara işlem tarihindeki kuru uygulayarak, işlevsel para biriminden kayıtlarına almaktadır. Parasal kalemlerin ödenmesinden veya bilanço tarihi itibarıyla dönem içinde ya da önceki finansal tablolarda ilk muhasebeleştirme sırasında çevrildiklerinden farklı kurlardan çevrilmelerinden kaynaklanan kur farkları, oluştukları dönemde kar veya zarar hesaplarında muhasebeleştirilmektedir. Bilanço tarihi itibarıyla yabancı para cinsinden alacaklar ve borçlar, TCMB döviz alış kurları ile değerlendirilmiştir. Yükümlülüklerin değerlendirilmesinde sözleşme üzerinde bir kur belirlenmiş ise öncelikle sözleşmede yazılı olan kurlar dikkate alınır. Birim bazlı poliçeler TCMB döviz alış kuru ile değerlendirirken, kar paylı poliçeler ise TCMB efektif satış kuru ile değerlendirilmektedir.

30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	TL / ABD Doları	TL / Euro	TL / GBP
Döviz alış kuru	1.4820	2.1603	2.3549
Döviz efektif satış kuru	1.4913	2.1740	2.3708

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	TL / ABD Doları	TL / Euro	TL / GBP
Döviz alış kuru	1.5123	2.1408	2.1924
Döviz efektif satış kuru	1.5219	2.1543	2.2072

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.5 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar TMSK'nın TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" ile ilgili kısımdaki hükümlere göre düzenlenmiştir.

Bütün maddi varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, satın alma senesine ait uygun düzeltme katsayısı ile çarpılmak suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. 2005 yılı başından itibaren alınanlar ise alım maliyet değerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmiştir.

30 Eylül 2009ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle, maddi duran varlıklar ekonomik ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile kıstelyevm amortismanına tabi tutulmuştur. Maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

Demirbaşlar ve tesisatlar	2-15 yıl
Makine ve teçhizatlar	4 yıl
Motorlu taşıtlar	5 yıl
Diğer maddi varlıklar (özel maliyetler dahil)	5 yıl, kira süresince

Her bir raporlama tarihi itibariyle, varlıkların değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığı değerlendirilir. Böyle bir belirtinin olması durumunda ilgili varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlıkların taşıdıkları değer, geri kazanılabilir tutarı aştığında değer düşüklüğü karşılık gideri gelir tablosunda yansıtılır. Geri kazanılabilir tutar, varlığın net satış fiyatı ve kullanım değerinden yüksek olanıdır.

2.6 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket'in yatırım amaçlı gayrimenkulleri bulunmamaktadır.

2.7 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar TMSK'nın TMS 38 "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" ile ilgili kısımdaki hükümlere göre düzenlenmiştir.

Maddi olmayan duran varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, satın alma senesine ait uygun düzeltme katsayısı ile çarpılmak suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden, 2005 yılından itibaren alınanlar ise alım maliyeti değerlerinden taşınmaktadır. Maddi olmayan duran varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilmelidir. Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır.

Maddi olmayan duran varlıkların taşıdıkları değerler, şartlarda değişiklik olduğu takdirde herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığını test etmek için incelenmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar, yazılım programlarından oluşmakta olup, doğrusal amortisman yöntemine göre ilgili kıymetin tahmini ekonomik ömrü (3-5 yıl) üzerinden itfa edilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.8 Finansal varlıklar

Finansal araçlar, bir işletmenin finansal varlıklarını ve bir başka işletmenin finansal yükümlülüklerini veya sermaye araçlarını arttıran anlaşmalardır. Finansal varlıklar:

- nakit,
- başka bir işletmeden nakit veya bir başka finansal varlık alınmasını öngören sözleşmeye dayalı hak,
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin lehinde olacak şekilde, karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı hak ya da,
- bir başka işletmenin sermaye araçlarıdır.

Bir finansal varlık veya yükümlülük, ilk olarak verilen (finansal varlık için) ve elde edilen (finansal yükümlülük için) gerçeğe uygun değer olan işlem maliyetleri üzerinden varsa işlem masrafları da eklenerek hesaplanır. İlk kaydı müteakip, finansal varlıklar gerçeğe uygun değerinden satış durumunda ortaya çıkacak işlem maliyetleri düşülmeksizin değerlendirilir. Gerçeğe uygun değer, zorunlu satış ve tasfiye gibi haller dışında, bir finansal aracın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım-satıma konu olan fiyatını ifade eder. Kote edilmiş piyasa fiyatı, şayet varsa, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini en iyi yansıtan değerdir. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak belirlenmiştir. 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değeri ile finansal tablolarda yansıtılan finansal varlıkların tümü 1. seviye finansal varlıklardır.

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıttan çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Cari finansal varlıklar

Şirket, cari finansal varlıklarını satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan (alım satım amaçlı) finansal varlıklar ve riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar ile esas faaliyetlerden alacakların oluşturduğu krediler ve alacaklar olarak sınıflandırmaktadır.

a) Satılmaya hazır finansal varlıklar:

Satılmaya hazır finansal varlıklar satılmaya hazır olarak tanımlanan veya (a) kredi ve alacak, (b) vadesine kadar elde tutulacak yatırım veya (c) gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanmayan türev olmayan finansal varlıklardır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

i) Kamu menkul kıymetleri:

Riski Şirket'e ait devlet tahvili ve hazine bonolarının bir kısmı satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Devlet tahvili ve hazine bonolarının gerçeğe uygun değer tespitinde Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Mart 2005 tarihli ve 12741 numaralı yazısına istinaden İstanbul Menkul Kıymetler Borsası tarafından (İMKB) yayınlanan bilanço tarihindeki güncel emirler arasında bekleyen en iyi alış emir fiyatı kullanılmıştır. Söz konusu menkul kıymetlerin, rayiç değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değeri arasındaki farklar özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Elde edilen faiz gelirleri ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

ii) Yabancı para Eurobond'lar:

Riski Şirket'e ait yabancı para Eurobond'lar satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmış ve gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmiştir. Şirket, yabancı para Eurobond'ları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) bilanço tarihleri itibarıyla açıklamış olduğu kurlar ile değerlemeye tabi tutmaktadır. Eurobond'lar bilanço tarihindeki Reuters ekranında saat 15:15 - 15:30'da geçen tezgah üstü piyasadaki alış kotasyonu ile değerlendirilmektedir. Söz konusu menkul kıymetlerin, gerçeğe uygun değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değer arasındaki farkları özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Elde edilen faiz gelirleri ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

Şirket, yabancı para eurobondlardan dolayı oluşan kur farkı geliri ve giderini ilişikteki gelir tablosunda yatırım gelir ve gider hesaplarında muhasebeleştirmiştir.

b) Alım satım amaçlı finansal varlıklar

Alım satım amaçlı finansal varlıklar piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kar sağlama amacıyla elde edilen, veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan varlıklardır.

i) Kamu menkul kıymetleri:

Riski Şirket'e ait devlet tahvillerinin bir kısmı alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Kayıtlara ilk alınış tarihinden sonra, alım satım amaçlı menkul değerler ilgili menkul kıymetin borsadaki güncel emirler arasındaki en iyi alış emri dikkate alınarak gerçeğe uygun değer üzerinden takip edilir. Alım satım amaçlı finansal yatırıma ilişkin tüm gerçekleşmiş ve gerçekleşmemiş kar ve zararlar ilgili dönemde gelir tablosuna dahil edilir.

c) Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar:

i) Kamu menkul kıymetleri:

Riski sigortalılara ait devlet tahvili, riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal varlıklar içerisinde satılmaya hazır finansal yatırımlar olarak sınıflandırılmıştır. Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Devlet tahvili ve hazine bonolarının gerçeğe uygun değer tespitinde İMKB tarafından yayınlanan bilanço tarihlerindeki güncel emirler arasında bekleyen en iyi alış emir fiyatları kullanılmıştır. Söz konusu menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değer arasındaki farklarının sigortalıya ait olan kısmı, Hazine Müsteşarlığı'nın belirttiği üzere, Sigortacılık Teknik Karşılıkları – Hayat Matematik Karşılığı hesabı altında muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu menkul kıymetlerin, gerçeğe uygun değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değeri arasındaki farklarının Şirket'e ait olan kısmı ise özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Şirket'e ait portföyden elde edilen gelirler ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

ii) Yabancı para Eurobond'lar:

Riski sigortalılara ait yabancı para Eurobond'lar, riski hayat poliçesi sahiplerine ait satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmış ve gerçeğe uygun bedelleri ile değerlendirilmiştir. Şirket, yabancı para Eurobond'ları TCMB'nin bilanço tarihleri itibarıyla açıklamış olduğu kurları ile değerlemeye tabi tutmaktadır. Eurobond'lar bilanço tarihindeki Reuters ekranında 15:15 - 15:30'da geçen tezgah üstü piyasadaki alış kotasyonu ile değerlendirilmektedir. Söz konusu yabancı para Eurobond'ların gerçeğe uygun değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değerleri arasındaki farkların sigortalıya ait olan kısmı, Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Mart 2005 tarih ve 12741 sayılı yazısında belirttiği üzere Sigortacılık Teknik Karşılıkları - Hayat Matematik Karşılıkları hesabı altında muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu yabancı para Eurobond'ların, gerçeğe uygun değer ile iskonto edilmiş değer arasındaki farklarının Şirket'e ait olan kısmı ise özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Şirket, riski sigortalılara ait eurobondlardan dolayı oluşan kur farkı geliri ve giderini ilişikteki gelir tablosunda teknik gelir ve gider hesaplarında muhasebeleştirmiştir.

Şirket'e ait portföyden elde edilen diğer gelirler ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

Cari olmayan diğer finansal varlıklar

Bilanço tarihleri itibarıyla Şirket'in cari olmayan diğer finansal varlıkları, aktif bir piyasada kayıtlı bir piyasa fiyatı bulunmayan ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlardır (Not 45.2). Söz konusu yatırımlar 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltilmiş elde etme maliyetlerinden, varsa yeniden değerlendirme fonunu sermayeye eklemesi neticesinde alınan bedelsiz hisselerin indirilmesi sonucunda bulunan değerle yansıtılmaktadır.

Dönem sonlarında yatırım elde etme maliyeti net gerçekleştirilebilir değeri ile karşılaştırılmakta ve net gerçekleştirilebilir değer elde etme maliyetinden düşük olması durumunda değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır.

Krediler ve alacaklar

Esas faaliyetlerden alacakların oluşturduğu kredi ve alacaklar sabit veya belirlenebilir nitelikte ödemelere sahip olan ve aktif bir piyasada işlem görmeyen ve Şirket'in satılmaya hazır veya alım satım amaçlı olarak sınıflamadığı finansal varlıklardır. Sigortacılık faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklar bu grupta sınıflanmıştır. Bu varlıklar, esas olarak kayıtlı değerleri ile bilançoya yansıtılmıştır.

Vadesi gelmiş sigortacılık faaliyetlerinden alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa alacak karşılığı ayrılmaktadır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda tamamen silinirler.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

İkrazlar

Hayat poliçelerinde üç yıllık sürenin dolmasını takiben sigortalı tahakkuk etmiş olan tutarı talep edebilir. Şirket, 3. yılını tamamlamış poliçe sahiplerine, o tarihteki kar paylı birikim tutarının ilgili tarifenin iştirah tablosundaki tutarların belirli bir oranına kadar ikraz imkanı sağlamaktadır.

Şirket, birim esaslı poliçeleri için ikraz faizi uygulamayıp, ikraz geri ödeme tarihindeki birim fiyat üzerinden borç geri ödeme işlemini gerçekleştirmektedir. Bu poliçeler dışındaki birikimli hayat poliçeleri için Şirket ikraz faizi uygulamaktadır. Uygulanan ikraz faiz oranı, yıllık kar payı oranının üzerinde bir oranda belirlenmektedir.

Şirket, 30 Eylül 2009 itibarıyla birim esaslı poliçelerinde ikraz alacaklarını uzun vadeli olarak sınıflamaya başlamıştır ve 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla birim esaslı poliçelerden ikraz alacaklarını 2009 yılı ile uyumlu olarak yeniden sınıflamıştır.

Yapılan iştirah ödemeleri gider kaydedilerek ilgili poliçe kapatılır. Kapatılan poliçeye ilişkin olarak ayrılmış olan teknik karşılıklar ise gelir yazılarak kapatılır.

Bireysel emeklilik sistemi hesapları

Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar

Cari varlıklar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar" genel olarak bireysel emeklilik katılımcılarından alacaklar (giriş aidatı alacakları), emeklilik yatırım fonlarına yapılan sermaye avansları ve fon işletim gider kesintisi alacaklarından oluşmaktadır. Cari olmayan varlıklar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar" ise saklayıcı şirketten alacaklardan oluşmakta olup, katılımcılar adına saklayıcı şirketten fon bazında alacakları göstermekte ve pasifte katılımcılara ait fon bazında yükümlülüklerin tutulduğu emeklilik faaliyetlerinden borçlar altındaki katılımcılara borçlar hesabı ile karşılıklı çalışmaktadır.

Emeklilik faaliyetlerinden borçlar

Cari borçlar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar", katılımcılar geçici hesabı, bireysel emeklilik araçlarına borçlar, saklayıcı şirkete, portföy yönetim şirketine ve emeklilik gözetim merkezine borçlardan oluşmaktadır. Katılımcılar Geçici Hesabı, katılımcılar adına henüz yatırıma yönlendirilmemiş paralar ile katılımcıların sistemden ayrılması veya birikimlerini başka bir şirkete aktarması durumunda, katılımcıya ait fon paylarının satışı sonrası, söz konusu satış işleminden kaynaklanan paradan varsa giriş aidatı borçları ve benzeri kesintilerin yapılarak katılımcılara ödenecek veya diğer bir şirkete aktarımı yapılacak tutarların izlendiği hesap kalemidir. Katılımcılardan tahsilat yapılması durumunda veya katılımcıların fon paylarının satışı sonucu paraların Şirket hesabına intikal etmesi durumunda bu hesap alacaklandırılmaktadır. Paranın fona yönlendirilmesinden sonra yada kişinin ayrılması, başka şirkete aktarılmasıyla da borçlandırılarak hesap kapatılır.

Cari olmayan borçlar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar" katılımcılara borçlardan oluşmaktadır. Şirketin katılımcı adına fon bazında yükümlülüklerini (katılımcıların fonlar için yatırdıkları ve vadesi geldiğinde katılımcıya ödenecek tutarları) göstermektedir.

Emeklilik sözleşmesi, şirket tarafından reddedilmediği takdirde teklif formunun katılımcı veya varsa sponsor kuruluş tarafından imzalandığı tarihi takip eden otuzuncu günde yürürlüğe girer. Otuzuncu günün tatil gününe gelmesi yürürlük tarihini değiştirmez.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Katılımcı veya sponsor kuruluş emeklilik sözleşmesi yürürlüğe girmeden önce cayma hakkına sahiptir. (otuz günlük süre içinde) Cayma veya teklifin şirket tarafından reddedilmesi halinde, yapılan tüm ödemeler hiçbir kesinti yapılmadan ve varsa fon gelirleri ile birlikte yedi iş günü içinde ödeyene iade edilmektedir. Bu çerçevede cayma süresi boyunca birikimler emeklilik faaliyetlerinden borçlar hesabında takip edilmekte ve cayma süresi dolduğunda ilgili tutarlar fon tutarlarına aktarılmaktadır.

2.9 Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar:

İtfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

Finansal varlıklar:

Bir finansal varlığın ya da finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız göstergeler aşağıdakileri içerir:

- İhraç edenin ya da taahhüt edenin önemli finansal sıkıntı içinde olması,
- Sözleşmenin ihlal edilmesi,
- Borçlunun içinde bulunduğu finansal sıkıntıya ilişkin ekonomik veya yasal nedenlerden dolayı, alacaklının, borçluya, başka koşullar altında tanımayacağı bir ayrıcalık tanınması,
- Borçlunun, iflası veya başka tür bir finansal yeniden yapılanmaya gireceği ihtimalinin yüksek olması,
- Finansal zorluklar nedeniyle söz konusu finansal varlığa ilişkin aktif piyasanın ortadan kalkması.

Şirket bilanço tarihleri itibarıyla ilgili bir gösterge olup olmadığını değerlendirir ve eğer varsa değer düşüklüğünü kayıtlarına yansıtır.

TMS 39'a göre, satılmaya hazır sermaye aracı niteliğindeki finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinde uzun süreli ve önemli ölçüde maliyet değerinin altında meydana gelen azalmalar değer düşüklüğü için tarafsız bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Ayrıca değer düşüklüğüne ilişkin tarafsız bir gösterge olduğu durumda maliyet değeri ile rayiç değer arasındaki farktan oluşan ve özkaynaklar altında yaratılan birikmiş değer düşüklüğü tutarının özkaynaklardan çıkarılarak gelir tablosuna zarar olarak yansıtılmasını öngörülmektedir.

Kredi ve alacaklarda değer düşüklüğü zararı meydana geldiğine ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda, ilgili zararın tutarı gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Ayrıca Şirket, acente ve sigortalıları ile ilgili olup idari ve kanuni takipte olan şüpheli alacakları ile tahsil edilemeyen ya da tahsil edilebilme olasılığı muhtemel olmaktan çıkan tutarlar için esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır.

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarlarına 17.1 no'lu dipnotta, vadesi gelmiş bulunan ve henüz vadesi gelmeyen alacaklar için ayrılan şüpheli alacak tutarlarına 12 no'lu dipnotta, dönemin reeskont ve karşılık giderlerine ise 47.5 no'lu dipnotta yer verilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.10 Türev finansal araçlar

Yoktur.

2.11 Finansal varlıkların netleştirilmesi (mahsup edilmesi)

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

2.12 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit akış tablosunun sunumu açısından, nakit ve nakit eşdeğerleri, kasadaki nakit varlığı, bankalardaki nakit para, bloke kredi kartları tutarlarını ve orijinal vadesi 3 aydan kısa vadeli mevduatları içermektedir. Nakit ve nakit eşdeğerleri elde etme maliyetleri ile gösterilmiştir.

Nakit akış tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri aşağıda gösterilmiştir:

	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
Kasa	10,227	5,313
Bankalar	26,285,620	12,160,270
Vadeli hesaplar	22,820,157	7,256,636
Vadesiz hesaplar	3,465,463	4,903,635
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar	37,667,920	34,666,924
Nakit ve nakit benzerleri toplamı	63,963,767	46,832,507
Faiz tahakkuku	(34,197)	(6,636)
Nakit akış tablo toplamı	63,929,570	46,825,871

Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar bilanço tarihi itibarıyla onaylanmış 1 ila 31 gün süreyle banka tarafından bloke edilmiş kredi kartı alacaklarından oluşmaktadır.

2.13 Sermaye

Şirket sermayesinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Sermayedarın adı	30 Eylül 2009		31 Aralık 2008	
	Pay oranı	Pay tutarı	Pay oranı	Pay tutarı
Aviva International	49.83	17,830,354.50	49.83	17,830,354.50
Aksigorta A.Ş.	49.83	17,830,354.50	49.83	17,830,354.50
Diğer	0.34	118,488.00	0.34	118,489.00
Nominal sermaye	100.00	35,779,197	100.00	35,779,197
Sermaye düzeltmesi olumlu farkları		16,192,783		16,192,783
Ödenmiş sermaye		51,971,980		51,971,980

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla Şirket'in sermayesi birim nominal değer 1 kuruş (kr) (0,01 TL) olan 3,577,919,700 adet hisseden oluşmaktadır. Şirket kayıtlı sermaye sistemine tabi değildir ve imtiyazlı hisse senedi bulunmamaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.14 Sigorta ve yatırım sözleşmeleri - sınıflandırma

Sigorta sözleşmesi

TFRS 4'e göre sigorta sözleşmesi; gelecekteki kesin olmayan bir olayın (sigorta konusu olay) sigortalıyı olumsuz bir şekilde etkilemesi halinde sigortalıya tazminat ödemeyi kabul ederek bir tarafın (sigortacı) diğer taraftan (sigortalı) önemli bir sigorta riskini kabul ettiği sözleşme olarak tanımlanmaktadır.

Finansal garanti sözleşmesi ise, ihraç edene, belirli bir borçlunun bir borçlanma aracının orijinal veya tadil edilmiş koşullarıyla uyumlu vadesi gelmiş ödemelerini yapamaması nedeniyle zarar sahibine oluşan zararı karşılamak için belirli ödemeleri yapmasını zorunlu kılan bir sözleşme olarak ifade edilmektedir.

Finansal risk, TFRS 4'te, değişkeni sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan finansal olmayan bir değişken durumunda; belirli bir faiz oranı, finansal araç fiyatı, mal fiyatı, döviz kuru, faiz veya fiyat endeksleri, kredi notu veya kredi endeksi veya diğer değişkenlerin bir veya daha fazlasındaki gelecekte olası bir değişiklik riski olarak tanımlanmıştır.

Buna göre, sigorta sözleşmeleri sigorta riskinin yanı sıra finansal riski yani piyasa fiyatlarındaki değişimi de içerebilir.

Şirket'in yazılan bazı poliçeleri (birikimli hayat poliçeleri) sigorta riskinin yanında finansal getiri de içermekte ve dolayısıyla finansal risk de taşımaktadır. Ancak, bu sözleşmeler de TFRS kapsamında sigorta sözleşmesi olarak tanımlanmakta ve bu kapsamda muhasebeleştirilmektedir. Tek başına finansal risk taşıyan sözleşmeler Şirket portföyünde yer almadığından ve sözleşmeler önemli sigorta riski taşıdığından sigorta sözleşmesi kapsamındadır.

Yatırım sözleşmeleri

Şirket portföyünde yer alan tüm sözleşmeler sigorta sözleşmesi olarak değerlendirilmiştir.

Reasürans sözleşmeleri

Reasürans, sigorta şirketinin üstlendiği sorumluluğun bir kısmını veya tamamını reasürör şirkete devretmesini sağlamaktadır. Sigorta şirketleri için bir tür teminat veya korunma aracı olma niteliğindedir.

Rizikonun yayılması, sigorta şirketinin iş kabul kapasitesinin ve esnekliğinin artması, desteklenmesi, birikim fazlasının yol açabileceği katastrofik hasarların kontrolü gibi işlevleri bulunmaktadır. Reasürörler, değişik sigorta şirketleri ve piyasalarda çalışmanın sonucu olarak zaman içinde sahip oldukları bilgi ve deneyimi sigorta şirketlerine teknik bilgi olarak aktarımda bulunabilmektedirler.

Reasürans sözleşmelerinde işlemlerin ve süreçlerin tüm detayının yer alması gerektiğinden, reasüröre devredilecek işin kapsamı, tanımı, teknik detayı, iş kabul ve tazminat değerlendirme şekli, genel ve özel şartların, anlaşmanın hukuksal çevresinin, sedan ve reasürör olarak tarafların açıkça belirtilmesi sağlanmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.15 Sigorta ve yatırım sözleşmelerinde isteğe bağlı katılım özellikleri

Yoktur.

2.16 İsteğe bağlı katılım özelliği olmayan yatırım sözleşmeleri

Yoktur.

2.17 Borçlar

Sözleşmeye dayalı finansal yükümlülükler:

- başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören, veya
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülüklerdir.

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla alınan kısa vadeli TL krediler faizsiz vergi spot kredisinden oluşmaktadır ve maliyet değerlerinden taşınmaktadır.

2.18 Ertelenmiş gelir vergisi

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metodu dikkate alınarak, aktif ve pasiflerin finansal raporlamada yansıtılan değerleri ile yasal vergi hesabındaki bazları arasındaki geçici farklardan oluşan vergi etkileri dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir tüm geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farkların ve kullanılmamış vergi zararlarının ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşması mümkün görünüyorsa, tüm geçici farklar ve kullanılmamış vergi zararları üzerinden ayrılır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında söz konusu varlığın gerçekleşeceği ve yükümlülüğün yerine getirileceği dönemlerde oluşması beklenen vergi oranları, bilanço tarihleri itibarıyla uygulanan vergi oranları (vergi mevzuatı) baz alınarak hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Şirket'in cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablolarında gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.19 Çalışanlara sağlanan faydalar

(a) Tanımlanmış fayda planı :

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, ilişikteki finansal tablolarda yer alan "Kıdem Tazminatı" karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Şirket'in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihlerinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir. Hesaplanan tüm kazançlar ve kayıplar gelir tablolarına yansıtılmıştır.

(b) Tanımlanmış katkı planı :

Şirket, Sosyal Sigortalar Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket'in, bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderleri olarak yansıtılmaktadır.

(c) İzin karşılığı

Söz konusu karşılık bilanço tarihleri itibari ile hak edilmiş ancak kullanılmamış izinler için hesaplanmakta olup kısa vadeli yükümlülükler hesabında gösterilmiştir (Not 23.2).

2.20 Karşılıklar

Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

TMS 37 uyarınca karşılıklar ancak ve ancak Şirket'in geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olasılığı mevcutsa ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar paranın zaman değerini (ve uygun ise yükümlülüğe özel riskleri) yansıtan cari piyasa tahminlerinin vergi öncesi oranı ile gelecekteki nakit akımlarının iskonto edilmesi sonucu hesaplanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolarda yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Teknik karşılıklar

Şirket'in TMS 37 kapsamı dışında sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan sözleşmeye bağlı yükümlülükleri için ayırdığı karşılıklar bulunmaktadır:

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Kazanılmamış primler karşılığı

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'nin 5 inci maddesine göre, Kazanılmamış Primler Karşılığı 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primlerin, herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya dönemlerine sarkan kısımdan oluşmaktadır.

Aynı yönetmeliğin 5 inci maddesinin 5 inci fıkrasına göre; aracılara ödenen komisyonlar, reasüröre devredilen primler nedeniyle alınan komisyonlar, üretim gider payları ile bölüşmesiz reasürans anlaşmaları için ödenen tutarların gelecek dönem veya dönemlere isabet eden kısmının ertelenmiş gelirler ve ertelenmiş giderler hesapları ile diğer ilgili hesaplar altında muhasebeleştirileceği hükmü amirdir. 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla hesaplanan ertelenmiş komisyon geliri tutarı 375,718 TL (31 Aralık 2008- 219,908 TL) olup gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları hesabına kaydedilmiştir. 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla hesaplanan ertelenmiş komisyon gideri tutarı ise 11,534,851 TL (31 Aralık 2008- 6,350,343 TL) olup gelecek aylara ait giderler hesabına kaydedilmiştir.

Devam eden riskler karşılığı

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesine göre, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, ayrıca kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması halinde ayrılmaktadır. Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla ayırması gereken karşılık tutarı doğmamıştır.

Muallak hasar ve tazminat karşılığı

Dönem sonu itibarıyla Şirket'e bildiri yapılmış ve inceleme safhasında olup bedeli ödenmemiş hasar dosyalarıyla ilgili tüm yükümlülükler için ayrılan karşılıktır. Muallak hasarlar karşılığı, eksper raporlama veya sigortalı ve eksperin ilk değerlendirmelerine uygun olarak belirlenmektedir. Muallak hasarlar, gelir tablosunda hayat dışı ve hayat teknik giderler altında Muallak Hasarlar Karşılığında Değişim hesabında reasürör payı ve devreden kısım düşülmüş olarak yansıtılmaktadır.

Şirket ayrıca, Hazine Müsteşarlığı'nın sigortacılık mevzuatı çerçevesinde gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için muallak hasar karşılığı ayırmaktadır. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için muallak hasar karşılığı geçmiş dönemlerde gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedellerinin çeşitli istatistiksel modellere dayanılarak brüt ve net konservasyon primlerine oranlanması yolu ile hesaplanmıştır. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için ayrılmış olan muallak hasar karşılığı 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla brüt 3,889,978 TL (31 Aralık 2008 - 2,412,156 TL) olup, net tutarı 3,630,370 TL'dir (31 Aralık 2008 - 2,412,156 TL).

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'ne göre, sigorta şirketlerince ayrılacak cari hesap dönemi muallak tazminat karşılık tutarı, Hazine Müsteşarlığı'nın 29 Kasım 2007 tarihli ve 2007/24 sayılı Genelgesi ile uygulama esasları belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile bulunan tutarının %100'ünden (31 Aralık 2008 - %80) küçük olamaz. Diğer yandan Hazine Müsteşarlığı'nın 31 Temmuz 2009 tarihli ve 2009/11 numaralı Genelgesi ile, 2007/24 numaralı Genelgesi ile uygulama esasları belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven metoduna (eski formülasyon) ilişkin değişiklik (yeni formülasyon) yapılması hükme bağlanmıştır. Buna ek olarak Hazine Müsteşarlığı 13 Ağustos 2009 tarih ve 2009/12 sayılı Genelge ile aktüeryal zincirleme merdiven metodunun branş bazında eski formülasyon ve yeni formülasyon uygulamalarına ilişkin seçimi şirketlerin kararına bırakmıştır. Bu kapsamda Şirket, 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla hesaplanan muallak tazminat karşılığı tutarını eski formülasyon uygulaması kullanılarak hesaplanan tutar ile karşılaştırmış ve ilave karşılık ayırmamıştır (31 Aralık 2008 - 609,449 TL).

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Sigorta şirketleri Hazine Müsteşarlığı'nca belirlenen esaslar çerçevesinde her hesap yılı sonunda branşlar itibariyle muallak tazminat karşılığı yeterlilik tablosu düzenlemek zorundadır. Bu tablo sigorta şirketlerinin ayırdığı muallak tazminat karşılığının, bu karşılıkların konusu olan dosyalar için fiilen ödenmiş olan hasar ve tazminatlar toplamına oranını gösterir. Bu oranın, cari hesap dönemi hariç olmak üzere, son beş yıllık ortalamasının %95'in altında olması halinde, cari hesap döneminde bu oran ile %95'in altında kalan kısmı arasındaki fark için muallak hasar ve tazminat karşılığı yeterlilik farkı hesaplanıp kayıtlara yansıtılmaktadır. Şirket, muallak tazminat karşılığı yeterlilik tablosunu her hesap yılı sonunda düzenlemektedir. Şirket söz konusu tabloyu en son 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle düzenlemiş ve yeterlilik farkı çıkmamıştır.

Hayat matematik ve kar payı karşılıkları

Yürürlükte bulunan her bir poliçe için, tarifedeki teknik esaslara göre ayrı ayrı hesaplanan aktüeryal matematik karşılığı tutarı Şirket'in sigortalılara olan toplam yükümlülüğünü ifade etmektedir. Hayat branşı poliçeleri üzerinden Şirket'in gelecekte ödemeyi taahhüt ettiği tazminatlar için ayrılan matematik karşılık, ölüm istatistikleri dikkate alınarak aktüerlerce, Hazine Müsteşarlığı'nın onayladığı teknik esaslar çerçevesinde hesaplanmaktadır. Bu karşılıkların yatırım faaliyetlerinde kullanılması sonucu elde edilen gelirler, poliçe sahiplerine dağıtılmak üzere hayat kar payı karşılığı olarak ayrılmaktadır. Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle hesapladığı hayat matematik ve kar payı karşılıkları aktüer tarafından onaylanmıştır.

Şirket'in, birim fon değerli fonlarında yazılan poliçelere ait hayat matematik karşılıkları T.C. Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 14 Ocak 1993 ve 12 Eylül 1996 tarihlerinde onayladığı TL ve USD kar payı teknik esaslarına göre günlük olarak değerlendirilmektedir. Sigortalıya ait yatırımların geliri, günlük olarak tahakkuk eden faiz yöntemi ile ilgili yatırım aracının geliri olarak dağıtılmaktadır.

Şirket'in diğer fonlarında yazılan birikimli poliçelere ait hayat matematik karşılıkları için T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün 1 Kasım 1999 tasdik tarihli Kar Payı Teknik Esasları ve Hayat Sigortaları Yönetmeliğine göre Günlük Kar Payı Sistemi uygulanmaktadır. TL, USD ve EURO yatırım araçlarının günlük getirilerine göre hesaplanan kar payı oranlarına göre hesaplanan kar payı değerleri günlük olarak sigortalı hesaplarına yansıtılmaktadır.

Dengeleme karşılığı

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesine göre, takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere kredi ve deprem teminatları içeren sigorta sözleşmeleri için ayrılmaktadır. Şirket'in 30 Eylül 2009 tarihi itibariyle ayırdığı tutar brüt 326,507 TL (31 Aralık 2008 - 189,642 TL) olup, net tutarı 323,448 TL (31 Aralık 2008 - 187,669 TL)'dir.

2.21 Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Yazılan primler

Yazılan primler, yıl içinde tanzim edilen poliçelerin yanısıra, geçmiş yıllarda tanzim edilen birikimli hayat poliçelerinin taksitlerinden iptaller indirildikten sonra kalan tutarlardan oluşmaktadır. Yıllık poliçeler tahakkuk esasına göre, birimden birikimli poliçeler de tahsilat esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Şirket'in diğer fonlarında yazılan birikimli hayat poliçeleri ise tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Alınan ve ödenen komisyonlar

Alınan ve ödenen komisyonlar yazılan primler ile ilgili ödenen komisyonlardan ve reasürans şirketlerine devredilen primler ile ilgili alınan komisyonlardan oluşmaktadır. Şirket, almakta ve ödemekte olduğu komisyonları tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Şirket Bireysel Emeklilik Sistemi'yle ilgili ertelemeye konu olabilecek masrafları TFRS 4 kapsamı dışında değerlendirmiş ve TMS 39 ile TMS 18 standartları dahilinde ele almıştır. BES sistemi ile ilgili ertelemeye konu olabilecek giderlerin komisyon ve yine satışla doğrudan bağlantısı kurulabilen giderler olabileceği yorumlanmakla beraber sektör genelinde ve Hazine Müsteşarlığı'nca konuya ilişkin uygulama standartlarının henüz netlik kazanmaması sebebiyle ilgili giderler rapor dönemleri itibarıyla ertelemeye konu edilmemiştir.

Faiz geliri

Faiz geliri etkin faiz oranı yöntemi uygulanarak dönemsel olarak kaydedilmektedir.

Temettü geliri

Temettü tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte gelir olarak kayıtlara alınmaktadır.

Emeklilik faaliyetlerinden gelirler

Fon işletim geliri/gideri ve yönetim gideri kesintisi gelirleri

Fonların yönetim ve temsili ile fonlara tahsis edilen donanım, personel ve muhasebe hizmetleri karşılığı olan fon işletim geliri, Şirket hesaplarında gelir olarak kaydedilmekte ve Şirket ile emeklilik fonlarının yöneticisi olan Şirket (Yönetici) arasında, anlaşma dahilindeki oranlar çerçevesinde paylaşılmaktadır. Söz konusu ücretlerin tamamı Şirket'in teknik gelirleri içerisindeki fon yönetim gideri kesintisi olarak, Yönetici'ye ait olan kısmı ise Şirket'in teknik giderleri içerisinde fon işletim karşılığında ödenen tutar olarak gösterilmektedir. Yönetim gideri kesintisi ise, katılımcının bireysel emeklilik hesabına yaptığı katkı payları üzerinden azami yüzde sekiz oranını aşmamak kaydıyla alınan yönetim gideri kesintilerinden oluşmaktadır. Söz konusu hesaplar ilişikteki gelir tablosunda emeklilik teknik gelir hesabında gösterilmektedir.

Giriş aidatı gelirleri

Katılımcının bireysel emeklilik sistemi'ne ilk kez katılması sırasında veya yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırması halinde, Şirket'e ödenmesi gereken tutardır. Giriş aidatları ertelendiği hallerde katılımcının sistemden çıkışında, ilk kez katılma ya da yeni hesap açtırma durumunun herhangi birinin gerçekleştiği tarihte katılımcının birikimlerinden indirilmesi suretiyle tahsil edilir. Giriş aidatlarının ertelenen tutarları, Şirket'in birikimlerden indirim yaptığı tarihte yürürlükte bulunan brüt asgari ücretin aylık tutarı kadardır. Katılımcının vefatı veya sürekli işgöremez hale gelmesi ya da emeklilik nedeniyle bireysel emeklilik sisteminden çıkması durumunda giriş aidatı alınmaz. Giriş aidatı gelirleri tahsilat esasına uygun olarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Söz konusu gelirler ilişikteki gelir tablosunda emeklilik teknik gelir-giriş aidatı gelirleri hesabında gösterilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.22 Finansal kiralamalar

Şirket'e kiralanan varlığın mülkiyeti ile ilgili bütün risk ve faydaların devrini öngören finansal kiralamalar, finansal kiralamanın başlangıç tarihinde, kiralamaya söz konusu olan varlığın rayiç değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değerinden küçük olanı esas alınarak yansıtılmaktadır. Finansal kira ödemeleri kira süresi boyunca, her bir dönem için geriye kalan borç bakiyesi sabit bir dönemsel faiz oranı üretecek şekilde anapara ve finansman gideri olarak ayrılmaktadır. Finansman giderleri dönemler itibariyle doğrudan gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Aktifleştirilen kiralanan varlıklar, varlığın tahmin edilen ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

2.23 Kar payı dağıtımı

Hisse başına kazanç

Hisse başına kazanç, hissedarlara dağıtılabilecek net dönem karının yıl içindeki hisselerin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Dönem içerisinde içsel kaynaklardan sermaye artırımının yapılması halinde hisse adedinin ağırlıklı ortalaması hesaplanırken yeni bulunan değerlerin sunulan erken dönem başı itibariyle de geçerli olduğu kabul edilir.

2.24 İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
  - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
  - (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
  - (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması,

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihli finansal tablolar ve ilgili açıklayıcı dipnotlarda ortaklar dışındaki Aviva Grubu'na ve Sabancı Holding'e dahil şirketler ve Şirket Yönetimi diğer ilişkili taraflar olarak tanımlanmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.25 Diğer parasal bilanço kalemleri

Kayıtlı değerleri ile bilançoya yansıtılmıştır.

2.26 Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan olaylar

Şirket'in bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek olaylar (düzeltme gerektiren olaylar) finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen olaylar belli bir önem arz ettikleri takdirde dipnotlarda açıklanmaktadır.

3. Önemli muhasebe tahminleri ve hükümleri

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihleri itibarıyla vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablolarına yansıtılmaktadırlar. Kullanılan tahminler, başlıca; sigorta muallak hasar ve tazminat karşılıkları, hayat matematik karşılıkları, finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin hesaplanması, kıdem tazminatı karşılığı, varlıkların değer düşüklüğü karşılıkları ile ertelenmiş vergi varlığı hesaplamasıyla bağlantılı olup, finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihlerinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan önemli varsayımlar ve değerlendirmeler aşağıdaki gibidir :

- a) Kıdem tazminatı yükümlülüğü, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içerir. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklara ilişkin detaylar Not 2.19 ve Not 22'de yer almaktadır.
- b) Şüpheli alacak karşılıkları, Şirket yönetiminin bilanço tarihleri itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihlerinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihleri itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Not 12.1'de yansıtılmıştır.
- c) Ertelenmiş vergi varlıkları gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle geçici farklardan ve birikmiş zararlardan faydalanmanın kuvvetle muhtemel olması durumunda kaydedilmektedir. Kaydedilecek olan ertelenmiş vergi varlıklarının tutarı belirlenirken gelecekte oluşabilecek olan vergilendirilebilir karlara ilişkin önemli tahminler ve değerlendirmeler yapmak gerekmektedir (Not 21).
- d) Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Şirket hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Şirket Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli gördüğü karşılığı ayırmaktadır (Not 42).

İlgili dipnotlarda Şirket'in yaptığı diğer tüm tahmin ve varsayımlar ayrıca detaylarıyla açıklanmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi

Risk yönetimi ve risk faktörleri

Şirket'in risk yönetimi fonksiyonu, organizasyonun tüm departmanları tarafından uygulanmakta olup, nihai olarak

- Yasal yükümlülükler ve Şirket Risk Yönetim Politikalarına uyumun sağlanması,
- Maruz kalınan tüm yapısal risklerin tespiti ve risk kabul kriterlerinin oluşturulması,
- Bu risklere uygun iç kontrol mekanizmaları ile aksiyonların tasarlanması ve uygulamaya konması ile söz konusu risklerin şeffaf biçimde raporlanması,

konularında Yönetim Kurulu'na güvence vermeyi hedeflemektedir.

Risk yönetimi, Şirket'in hedeflerini gerçekleştirme yolundaki çabasında, kabul edilemez sonuçlardan kaçınmak için uyguladığı temel yaklaşımdır. Yönetim anlayışının, karar alma süreçleriyle risk esaslı bir yaklaşım içinde etkileşmesi, kaynakların verimli kullanılmasını ve böylece müşterilerin ve hissedarların ve tüm iş ortaklarının beklentilerini en üst düzeyde karşılanmasını hedefler. Üçlü savunma hattı adı verilen bu yaklaşımda, sorumluluk ve yetki paylaşımı aşağıdaki tabloda yansıtılmıştır:

	Sorumlular	Yetki ve görevler
1. Savunma Hattı	Şirket Yönetimi	Risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi, etkin bir şekilde yönetilmesi ve raporlanması, Şirket Politikalarına uyumun sağlanması. İç kontrol faaliyetlerinin kurulmasının sağlanması.
2. Savunma Hattı	Risk ve İş Gözetimi Yönetimi, Hukuk	Risklerin tespiti, değerlendirilmesi, yönetilmesi ve raporlanması konusunda Şirket yönetimine destek sağlamak, Şirket Politikalarına uyumu ve buna aykırılıkların düzeltilmesini gözetmek, kısaca, AvivaSA Risk Yönetim Modelinin işletilmesine yardımcı olmak. İç kontrol faaliyetlerini sürdürülmesine yönelik gözetim faaliyetlerinde kullanmak.
3. Savunma Hattı	İç Denetim	Yasal mevzuat gereği yapılacak denetimlerde Şirket'in risk yönetimi ve iç kontrol ortamının etkinliği konusunda tarafsız ve bağımsız bir gözle Yönetim Kurulu'na güvence sunmak.

Risk yönetim politikaları

Risk Yönetim Politikaları, bu doğrultuda Şirket'in finansal, operasyonel ve itibari kayıpları en uygun biçimde nasıl yönetebileceğini açıklayan pratik rehberlerdir.

AvivaSA Risk Yönetim Modeli, altı esas ve otuz alt risk sınıfından oluşmaktadır. Bu model, otuz adet Risk Yönetim Politikasında somutlaşarak, hayat ve emeklilik sektöründe faaliyet gösteren Şirket'in yapısal risklerini, bu risklere özgü ölçülebilir verileri, risk etmenlerini, bu risklerin Şirket tarafından hangi sınırlara kadar kabul edilebileceğini ve nasıl yönetileceğini ortaya koymaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Risk yönetim faaliyetleri

Şirket'in karşı karşıya bulunduğu riskler, AvivaSA Risk Modeli çerçevesinde üst yönetim tarafından belirlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmede risklerin gerçekleşme olasılıkları ve ortaya çıkarabilecekleri etkiler dikkate alınmaktadır. Riskler ve buna yönelik risk yönetim eylemleri (iç kontroller ve aksiyonlar) sıkı bir izleme altındadır.

Yılın her çeyreğinde, Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere Şirket'in tüm faaliyetlerini kapsayan bir risk raporu hazırlanmaktadır. Söz konusu raporlar, stratejik, operasyonel, finansal ve sigorta risklerini kapsamakta olup, risklerin en iyi biçimde yönetilmesine ilişkin iç kontroller ve aksiyon planlarını da içermektedir. Böylece Şirket yönetimine, risklerin izlenmesi ve yönetilmesi konusunda etkin bir dayanak sağlamaktadır.

Şirket'in karşılaştığı belli başlı riskler, Sigortalama Riski, Piyasa Riski ve Kredi Riskidir.

Sigortalama riski

Şirket'in tahsil ettiği primlerin tazminat yükümlülüklerini ve kar payı ödemelerini karşılamaması ihtimalini ve gerçekleşen hasar ve tazminatlarla ödemelerin beklentilerin üzerinde olmasını ifade eder. Sigortalama Riski yönetimi ve izleme sürecine yönelik yapılan belli başlı analizler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

- Ürün bazında karlılık analizi
- Hasar prim oranları
- İptal, iptira, vefat tutar ve oranları
- NBC (New Business Contributions) yeni iş karı / katkısı, PVNBP (Present value of new business premiums) yeni iş kaynaklı primlerin bugünkü değeri, EEV (European Embedded Value) aktüeryal gerçek değer hesaplamaları

Şirket bu analizleri hasar/prim dengesini yönetmek, yükümlülüklerini doğru belirlemek ve bu yükümlülükleri karşılayacak yeterli karşılıkların bulunduğundan emin olmak amacıyla yapmaktadır. Şirket'in branş bazında sigorta riski aşağıdaki gibidir:

a) Hayat branşı

Kısa dönem

Hayat Sigortası (TL, USD, EURO),
Koruma Sigortası (USD),
Ciddi Sağlık Riski Sigortası (USD),
Bu sigorta türlerinde hem bireysel hem de grup sözleşmeleri yapılmaktadır.

Uzun dönem

Koruma Sigortaları (TL, USD),
Kredi Hayat (TL, USD)
Birikimli Hayat Sigortaları (TL, USD, EURO)
Bu sigorta türlerinde hem bireysel hem de grup sözleşmeleri yapılmaktadır.

b) Ferdi kaza branşı

Kaza sonucu ölüm sigortaları bireysel ya da grup sözleşmeleri olarak sunulmaktadır. Hayat ve kaza sigortaları için riskler, ölümlülük oranları, hastalık oranları, devamlılık riski ve yatırım riski olarak özetlenebilir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Bu riskleri yönetmekteki en önemli unsur reasürans anlaşmaları ve underwriting yapılmasıdır. Bazı hayat sigortası sözleşmelerinde garanti edilen minimum faizi karşılamak için ise ayrılan rezervler risksiz olan hazine bonusu ve devlet tahvillerinde değerlendirilmektedir.

Birikimli poliçelerde garanti edilen faiz oranı TL poliçeleri için %6, USD poliçeleri için ise %2'dir.

Diğer poliçelerde garanti edilen faiz oranı TL poliçeleri için %9, döviz poliçeleri için %4'dür.

2008 yılı için hayat branşı için dağıtılan kar payı ise aşağıdaki tabloda verilmiştir:

TL (birim esaslı)	%17.03
USD (birim esaslı)	%7.55
TL (diğer)	%14.71
USD (diğer)	%6.85
EURO (diğer)	%4.54

c) Emeklilik branşı

Bireysel emeklilik tasarruf planları sunulmaktadır. Emeklilik sözleşmeleri üzerindeki yatırım riski sigortalılardadır. Sigortalılar kendi yatırım tercihlerine göre fonlarını değerlendirmektedirler. Bu branşın Şirket üzerindeki riski ise poliçelerin devamlılık riskidir.

Sigorta riskinin yönetimi

Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan risklerin yönetilmesindeki amaç ve bu risklerin azaltılmasına ilişkin politikalar:

TFRS'ye göre sigorta riski, finansal riskten başka sigortalıdan sigortacıya devredilen risk olarak tanımlanmaktadır. Devredilen risk gelecekteki belirsiz bir olaydır. Belirsizlik, olayın gerçekleşip gerçekleşmemesinin, büyüklüğünün ya da zamanının bilinmemesinden kaynaklanmaktadır.

Sigortacı tarafından alınan primlerin sigortalıya ödenen tazminatlara oranı şirketin sigorta riskini karşılama kapasitesini ifade etmektedir.

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla Şirket'in ilgili branşlarda hasar/prim oranları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir. Alınan primlerin gerçekleşen hasarları karşılama kapasitesinin olduğu görülmektedir.

Beklenen net hasar prim oranı	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Hayat	%23	%25.08
Yatırım Fonlu	%0	%0.18
Ferdi kaza	%13	%41

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla, risk teminatı bazında toplam riskin reasürörlere devredilen kısmı aşağıda verilmiştir.

Hayat					
Ecelen vefat	Kazaen vefat	Kazaen maluliyet	Hastalık maluliyet	Tehlikeli hastalıklar	Toplu taşıma (*)
%3.84	%0.87	%1.53	%2.11	%0.47	%0.17
Ferdî kaza					
Ecelen vefat	Kazaen vefat	Kazaen maluliyet	Kaza sonucu tedavi masrafları	Tehlikeli hastalıklar	Toplu taşıma
-	%0.02	%0.06	-	-	-

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, risk teminatı bazında toplam riskin reasürörlere devredilen kısmı aşağıda verilmiştir.

Hayat					
Ecelen vefat	Kazaen vefat	Kazaen maluliyet	Hastalık maluliyet	Tehlikeli hastalıklar	
%5.44	%1.38	%4.61	%1.42		%0.90
Ferdî kaza					
Ecelen vefat	Kazaen vefat	Kazaen maluliyet	Kaza sonucu tedavi masrafları	Tehlikeli hastalıklar	
-	%0.02	%0.05	-	-	-

(*) 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla toplu taşıma risk teminatı kazaen vefat risk teminatında yer almaktadır.

Sigorta riskine karşı duyarlılık

Şirket'in poliçe üretim stratejisi riskin; poliçe türüne, üstlenilen riskin çeşidine ve büyüklüğüne göre reasürans şirketlerine optimum şekilde dağıtılmasına dayanmaktadır.

Bilanço tarihleri itibarıyla dokuz adet bölüştürme reasürans anlaşması bulunmaktadır. Bu reasürans anlaşmaları sonucunda Şirket, 2009 yılında yazılan hayat ve ferdi kaza poliçelerinin konservasyon tutarlarını vefat, kazaen vefat, maluliyet, tedavi masrafları teminatları için 130,000 TL, 100,000 Dolar ve 75,000 EURO olarak belirlemiştir. Tehlikeli Hastalık Ek Teminatı için ise bu limitlere kadar %50 konservasyon tutulmaktadır.

Muallak hasarlar, Şirket'in hasar bölümü tarafından periyodik olarak, gözden geçirilip güncellenmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Şirket, hayat sigortası ve ferdi kaza branşlarında sigorta sözleşmesi yapmaktadır. Buna göre, düzenlenen sigorta sözleşmelerinde, sigortalanan mahiyetine göre sigorta riski yoğunlaşması brüt ve net (reasürans sonrası) olarak aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

30 Eylül 2009	Toplam brüt risk yükümlülüğü	Toplam risk yükümlülüğünde reasürör payı	Net risk yükümlülüğü
Hayat	11,689,157,675	910,877,771	10,778,279,904
Ferdi kaza	42,378,785,636	31,028,865	42,347,756,771
Toplam	54,067,943,311	941,906,636	53,126,036,675

31 Aralık 2008	Toplam brüt risk yükümlülüğü	Toplam risk yükümlülüğünde reasürör payı	Net risk yükümlülüğü
Hayat	12,203,539,046	1,118,102,467	11,085,436,579
Ferdi kaza	23,511,357,342	15,562,462	23,495,794,880
Toplam	35,714,896,388	1,133,664,929	34,581,231,459

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihindeki brüt muallak hasar ve tazminat rakamları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Muallak hasar	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Hayat	9,056,931	9,313,251
Ferdi kaza	2,278,523	1,678,580
Toplam	11,335,454	10,991,831

Sigortacılık mevzuatı uyarınca 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren uygulamaya konulan Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren ayrılmaya başlanan karşılıklar ve bu karşılıkların 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihli bilançolara etkileri aşağıda sunulmuştur:

- Devam eden riskler karşılığı:

Yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri dolayısıyla ortaya çıkabilecek tazminatların ilgili sözleşmeler için ayrılmış kazanılmamış primler karşılığından fazla olma ihtimaline karşı, her hesap dönemi itibarıyla, son 12 ayı kapsayacak şekilde ayrılan karşılıktır.

30 Eylül 2009 bilançosuna etkisi: Hayat ve ferdi kaza branşında beklenen net hasar prim oranı yönetmelikte belirtilen %95 oranını aşmadığı için karşılık ayrılmamıştır (31 Aralık 2008 - %100 'ü aşmadığı için ayrılmamıştır).

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

- Aktüeryal zincirleme merdiven metodu:

Aktüeryal zincirleme merdiven metodu geçmişte gerçekleşmiş hasar verilerine göre cari dönemde ayrılması gereken muallak karşılık tutarının alt sınırının tahmin edilmesi için kullanılmaktadır. Yönetmeliğe göre, Şirket tarafından ayrılacak cari hesap dönemi muallak tazminat karşılık tutarı, aktüeryal zincirleme methodu ile bulunan tutardan küçük olamaz.

30 Eylül 2009 Bilançosuna Etkisi : Aktüeryal Zincirleme Merdiven Metodu'na göre bulunan karşılık tutarının %100'ü muallak tazminat karşılığında küçük olduğu için ek bir karşılık ayrılmamıştır. (31 Aralık 2008 – Aktüeryal Zincirleme Merdiven Metodu'na göre bulunan rakamın %80'i oranındaki karşılık tutarı muallak tazminat karşılığında büyük olduğu için 609,449 TL karşılık ayrılmıştır.)

- Kazanılmamış primler karşılığı

Kazanılmamış Primler Karşılığı risk primi üzerinden değil, tarife primi üzerinden hesaplanmaktadır. Birikimli hayat sigortalarında ise tarife priminden birikim primi düşülmektedir.

Yeni mevzuat uyarınca 30 Eylül 2009 tarihinde hesaplanan brüt kazanılmamış primler karşılığı tutarı hayat branşı için 16,711,788 TL(31 Aralık 2008 - 18,152,910 TL), ferdi kaza branşı için ise 18,694,844 TL 31 Aralık 2008 - 8,407,830 TL) olarak hesaplanmıştır.

- Dengeleme karşılığı

Takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere kredi ve deprem teminatları için ayrılan karşılıktır.

30 Eylül 2009 Bilançosuna Etkisi: Hayat branşı için brüt 41,507 TL (31 Aralık 2008 - 49,175 TL), ferdi kaza branşı için ise brüt 285,000 TL (31 Aralık 2008 - 140,467 TL) olmak üzere toplam olarak brüt 326,507TL (31 Aralık 2008 - 189,642 TL) dengeleme karşılığı tutarı ayrılmıştır.

- Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri (IBNR)

Şirket IBNR hesaplamasını sigorta branşlarına ilişkin 2007/1 sayılı Tebliğ ile belirlenen branş ayırımına göre yapmaya başlamıştır. Buna göre Şirket senelik vefat ve uzun süreli vefat sigortalarını hayat branşı, birikimli hayat sigortalarını ise yatırım fonlu sigortalar olarak sınıflandırarak yapmaktadır.

30 Eylül 2009 Bilançosuna Etkisi: Hayat branşı için brüt 2,031,277 TL (31 Aralık 2008 – 1,681,835 TL), yatırım fonlu sigortalar için brüt 43,940 TL (31 Aralık 2008 – 51,434TL) ve ferdi kaza branşı için ise brüt 1,814,761 TL (31 Aralık 2008 – 678,887 TL) olmak üzere toplam olarak brüt 3,889,978TL (31 Aralık 2008 – 2,412,156 TL) IBNR karşılığı tutarı ayrılmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Finansal risk yönetimi

Şirket'in kullandığı belli başlı finansal araçlar, nakit, vadeli banka mevduatları, devlet tahvilleri, ve Eurobondlardır. 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değerleriyle takip edilen finansal varlıkların tümü 1.seviye finansal varlıklardır. Şirket kullandığı finansal araçlar ve sigorta sözleşmesi yükümlülükleri dolayısıyla çeşitli finansal risklerle karşı karşıya kalmaktadır. Kullanılan araçlardan kaynaklanan riskler piyasa riski, likidite riski ve kredi riskidir. Şirket yönetimi bu riskleri aşağıda belirtildiği gibi yönetmektedir.

a) Piyasa riski

Şirket'in sahip olduğu varlıkların değerinde faiz riski, hisse senedi fiyatları, döviz riski dalgalanmaları nedeniyle oluşabilecek zarar riskini ifade eder.

Şirket'in Serbest ve Sigortalılara ait fonları Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yatırım stratejisi çerçevesinde yönetilmektedir. Piyasa riski haftalık İcra Komitesi ve yatırım komitesi toplantılarında izlenmektedir.

Piyasa riskinin izlenmesi sürecinde likidite riski hazırlanan nakit akış projeksiyon çalışmaları ile izlenmektedir.

i) Kur riski

Kur riski Şirket'in başlıca ABD Doları ve Euro yabancı para borç ve varlıklara sahip olmasından ve bunların TL'ye çevrilmesi sırasında yabancı para kuru değişikliklerinden doğan kur riskinden kaynaklanmaktadır.

Tüm değişkenlerin sabit kalması koşuluyla eurobondların TL karşısında %10'luk değer artışının/azalışının özsermaye üzerindeki etkisi 227,248 TL'dir.

Yabancı para borç ve varlıklar Kur değişimi (*)	Gelir/gider etkisi		
	USD	EUR	GBP
%10	(1,904,665)	(127,197)	62,873
-%10	1,904,665	127,197	(62,873)

(*) İlgili tutarlar para birimlerinin TL değerini ifade etmektedir.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla tüm değişkenlerin sabit kalması koşuluyla eurobondların TL karşısında %10'luk değer artışının/azalışının özsermaye üzerindeki etkisi 107,830TL'dir.

Yabancı para borç ve varlıklar Kur değişimi (*)	Gelir/gider etkisi		
	USD	EUR	GBP
%10	(2,826,892)	(71,511)	160,861
-%10	2,826,892	71,511	(160,861)

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

ii) Faiz riski

Faiz riski piyasa faizlerindeki dalgalanmalardan kaynaklanan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerindeki ya da gelecek nakit akışlarındaki değişiklikleri ifade eder. Faiz riski, Şirket tarafından piyasa bilgilerinin incelenmesi ve uygun değerlendirme metodları vasıtasıyla yakından takip edilmektedir.

Aşağıdaki tabloda, diğer bütün değişkenlerin sabit kalması koşuluyla, piyasa faiz oranlarında 5 puanlık artışın/(azalışın), kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi gösterilmektedir. Çalışmada temel alınan mantık, benchmark kabul edilen TL bonoda oluşan ortalama faiz değişiminin diğer bonoların ortalama faiz değişimleri ile karşılaştırılarak, benchmark ile aralarındaki korelasyonun tespit edilmesi ve bu noktadan hareketle, benchmark faiz oranındaki 5 puanlık faiz değişiminin diğer bonolara da korelasyonları oranında uygulanarak, tüm bonolar için yeni bir faiz oranı ve bu yeni oran üzerinden de yeni bir fiyat hesaplaması yapılmasıdır. Eurobond için de yine aynı mantıkla çalışılmakta ve benchmark kabul edilen eurobondun fiyatındaki ortalama artış ile diğer eurobondların ortalama fiyat artışları arasında ilişki kurularak TL bonolarda yapıldığı gibi belirlenen faiz artışına uygun yeni bir fiyat hesaplanmaktadır.

Toplam Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)	Kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi		
	TL	USD (*)	EUR (*)
%5	(9,503,685)	(4,100,932)	(34,180)
-%5	10,402,952	4,100,932	34,180

Alım satım amaçlı finansal varlık (sermayedar) Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)	Kar üzerindeki etkisi		
	TL	USD (*)	EUR (*)
%5	(1,404,275)	-	-
-%5	1,516,291	-	-

Satılmaya hazır finansal varlıklar Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)	Kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi		
	TL	USD (*)	EUR (*)
%5 Riskli sigortalılara ait finansal varlıklar	(7,679,867)	(3,924,496)	(34,180)
%5 Satılmaya hazır finansal varlıklar	(419,543)	(176,435)	0
-%5 Riskli sigortalılara ait finansal varlıklar	8,444,871	3,924,496	34,180
-%5 Satılmaya hazır finansal varlıklar	441,790	176,435	0

(*) Eurobond fiyatındaki artış oranı - faiz olarak karşılığı 2030 vadeli eurobond için %0.50

(**) Tutarlar ilgili para birimi cinsinden belirtilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ise:

Toplam		Kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi		
Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)		TL	USD (*)	EUR (*)
%5	(4,191,164)		(5,550,314)	(4,767)
-%5	4,141,701		5,550,314	4,767

Alım satım amaçlı finansal varlık (sermayedar)		Kar üzerindeki etkisi		
Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)		TL	USD (*)	EUR (*)
5%	(769,682)		-	-
-5%	831,293		-	-

Satılmaya hazır finansal varlıklar		Kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi		
Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)		TL	USD (*)	EUR (*)
5% Riskli sigortalılara ait finansal varlıklar	(2,246,274)		(5,071,293)	(4,767)
5% Satılmaya hazır finansal varlıklar	(1,175,508)		(478,722)	
- 5% Riskli sigortalılara ait finansal varlıklar	2,307,983		5,071,293	4,767
- 5% Satılmaya hazır finansal varlıklar	1,002,425		478,722	

b) Kredi riski

Şirket'in ilişkide bulunduğu üçüncü tarafların, yapılan sözleşme gereklerine uymayarak yükümlülüklerini kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememelerinden dolayı Şirket'in karşılaştığı durumu ifade eder. Şüpheli alacaklar ile ilgili bilgi dipnot 12'de açıklanmıştır.

Şirket'in kredi riski yönetim süreci temelde reasürör şirketlerin belirlenmesi aşamasında ele alınmaktadır. Reasürans plasmanları kredibilitesi kontrol edilen reasürörler tarafından karşılanmakta, yapılan anlaşmalar Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmaktadır.

Şirket'in finansal araçları içinde yer alan finansal varlıkları ağırlıklı olarak devlet borçlanma senetleri ve Türkiye'de yerleşik bankalardaki mevduatlardan oluşmaktadır ve bu yatırımlar yüksek kredi riskine sahip olarak kabul edilmemektedir. Şirket'in finansal araçları ile ilgili bilgiler dipnot 11'de açıklanmıştır.

c) Likidite riski

Şirket, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin karşılanabilmesi için elinde bulunan nakit kaynakları kullanmaktadır. Likidite riski, makul bir maliyet dahilinde, borçların ödenmesi için yeterli nakdin bulunmaması riskidir. Yönetim, söz konusu borçların ödenmesine yetecek tutarda fon bulundurulmasıyla ilgili limitleri belirler.

Aşağıdaki tablo, Şirket'in finansal ve sigorta yükümlülüklerinin bilanço tarihleri itibarıyla sözleşmeden kaynaklanan veya beklenen vadelerine kalan sürelerine göre dağılımını göstermektedir:

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Şirket'in 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla, vade tarihlerine göre indirgenmemiş ticari borçlarının ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1 yıl 3 yıl	3 yıldan uzun	Toplam
Finansal borçlar	0	1,113,637	0	0	(11)	0	1,113,625
Sigortacılık faaliyetlerinden borçlar	62,675	3,404,732	30,071	0	0	0	3,497,477
Emeklilik faaliyetlerinden borçlar	31,531,301	3,024,683	0	0	0	0	34,555,983
Diğer esas faaliyetlerden borçlar	0	33,048	0	0	0	0	33,048
İlişkili taraflara borçlar	333,082	89,693	0	0	0	0	422,775
Diğer borçlar	676,830	1,665,434	780	1844	0	0	2,344,888
Toplam	32,603,888	9,331,225	30,851	1,844	(11)	0	41,967,797

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, vade tarihlerine göre indirgenmemiş ticari borçlarının ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1 yıl 3 yıl	3 yıldan uzun	Toplam
Finansal borçlar	-	1,332,502	-	498	579	-	1,333,579
Sigortacılık faaliyetlerinden borçlar	405,045	2,090,907	-	-	-	-	2,495,952
Emeklilik faaliyetlerinden borçlar	29,157,104	1,450,344	-	-	-	-	30,607,448
Diğer esas faaliyetlerden borçlar	-	26,180	-	-	-	-	26,180
İlişkili taraflara borçlar	1,472,512	2,457,951	-	-	-	-	3,930,463
Diğer borçlar	575,189	1,840,087	-	-	-	-	2,415,276
Toplam	31,609,850	9,197,971	-	498	579	-	40,808,898

d) Operasyonel riskler

Şirket'i maddi olarak ya da itibar açısından kayba uğratabilecek sigortalama riski, kredi riski ve piyasa riski dışında kalan diğer riskler operasyonel riskler olarak tanımlanmaktadır. Şirket karşı karşıya kalabileceği temel riskleri Risk kataloğunda sınıflandırmıştır. Risk kataloğu faaliyet ortamındaki, iş süreçlerindeki değişikliklerden dolayı maruz kalılabilecek tanımlanmamış risklere göre güncellenmektedir.

Sermaye yönetimi

Sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemeler Hazine Müsteşarlığı'nın 19 Ocak 2009 tarihli ve 26761 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği" çerçevesinde 6 aylık dönemler itibarıyla hesaplanmaktadır. Şirket'in sermaye yönetiminin esas amacı, Şirket'in operasyonlarını sürdürebilmek için güçlü bir sermaye yapısını oluşturabilmek ve devam ettirebilmek ile Şirket ortaklarına sağladığı değeri maksimize etmektir. Ayrıca 1 Mart 2009 tarihli ve 27156 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile sözkonusu sermaye yeterlilik yönetmeliği 8. maddesi üçüncü fıkrası reasürans riski hesaplaması değiştirilmiştir.

Bilanço tarihleri itibarıyla, Şirket'in mevcut yükümlülükleri ile potansiyel riskleri nedeniyle oluşabilecek zararlarına karşı yeterli miktarda özsermayesi bulunmaktadır. 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla, gerekli özsermaye (yukarıdaki bahsi geçen yönetmelik çerçevesinde hesaplanan) ve mevcut sermaye yeterliliği analizi özeti aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Özsermaye toplamı	96,718,485	71,961,683 TL
Gerekli asgari sermaye yedekleri	43,549,727	40,580,238 TL
Sermaye fazlası	53,168,758	31,381,445 TL

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. Bölüm bilgileri

Şirket'in, halka açık olmaması nedeni ile, bölümlere göre raporlama yapma zoruluğu bulunmamaktadır.

6. Maddi duran varlıklar

6.1 Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları: 3,480,586

1 Ocak – 30 Eylül 2009: 3,480,586 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2009: 966,551

(1 Ocak – 30 Eylül 2008: 4,591,719 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2008: 1,473,416 TL)

6.1.1 Amortisman giderleri 1 Ocak – 30 Eylül 2009: 1,775,140 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2009: 576,400 TL

(1 Ocak – 30 Eylül 2008: 2,051,911 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2008: 677,912 TL)

6.1.2 İtfa ve tükenme payları 1 Ocak – 30 Eylül 2009: 1,705,446 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2009: 390,150 TL

(1 Ocak – Eylül 2008: 2,539,808 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2008: 795,504 TL)

6.2 Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-): 2.5 no'lu dipnotta açıklanmıştır. Değişiklik bulunmamaktadır.

6.3 Cari dönemde duran varlık hareketleri :

6.3.1 Satın alınan, imal veya inşa edilen maddi ve maddi olmayan duran varlıkların maliyeti: 1,206,279 TL (30 Eylül 2008 – 2,018,456 TL)

6.3.2 Satılan veya hurdaya ayrılan maddi ve maddi olmayan duran varlık maliyeti: 267,605 TL (30 Eylül 2008 – 926,184 TL)

6.3.3 Cari dönemde ortaya çıkan değerlendirme artışları: Yoktur.

6.3.3.1 Varlık maliyetlerinde (+): Yoktur.

6.3.3.2 Birikmiş amortismanlarda (-): Yoktur.

6.3.4 Yapılmakta olan yatırımların niteliği, toplam tutarı, başlangıç ve bitiş tarihi ve tamamlama derecesi: Yoktur.

30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla maddi duran varlık hareket tablosu:

Maliyet	1 Ocak 2009	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2009
Makine ve teçhizatlar	4,662,217	240,924	(18,763)	-	4,884,348
Motorlu taşıtlar	186,722	-	(111,937)	-	74,785
Demirbaş ve tesisatlar	9,952,851	20,458	(81,493)	-	9,891,817
Diğer maddi varlıklar	6,160,020	23,052	(46,201)	-	6,136,872
Kiralama yoluyla edinilmiş maddi varlıklar	3,322,012	-	(9,211)	-	3,312,801
Toplam	24,283,822	284,434	(267,605)		24,300,622

Birikmiş amortismanlar (-)	1 Ocak 2009	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2009
Makine ve teçhizatlar	2,905,135	599,773	(6,645)	-	3,498,263
Motorlu taşıtlar	183,697	3,032	(111,937)	-	74,792
Demirbaşlar ve tesisatlar	8,660,719	380,188	(80,912)	-	8,959,995
Diğer maddi varlıklar	3,320,651	483,017	(14,300)	-	3,789,368
Kiralama yoluyla edinilmiş maddi varlıklar	1,922,099	309,129	(5,833)	-	2,225,395
Toplam	16,992,301	1,775,140	(219,628)		18,547,814
Net defter değeri	7,291,521			-	5,752,838

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. Maddi duran varlıklar (devamı)

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla maddi duran varlık hareket tablosu:

Maliyet	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2008
Makine ve teçhizatlar	2,927,358	1,375,083	(395,916)	455,107	4,361,602
Motorlu taşıtlar	616,080	-	(429,359)	-	186,722
Demirbaş ve tesisatlar	9,850,784	298,023	(100,909)	1,350	10,049,249
Diğer maddi varlıklar	5,391,097	345,350	-	-	5,736,448
Kiralama yoluyla edinilmiş maddi Varlıklar	3,790,299	-	-	(456,457)	3,333,842
Toplam	22,575,618	2,018,456	(926,184)	-	23,667,863

Birikmiş amortismanlar (-)	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2008
Makine ve teçhizatlar	2,319,693	882,480	(371,546)	228,215	3,058,842
Motorlu taşıtlar	540,004	59,507	(412,897)	-	186,614
Demirbaşlar ve tesisatlar	8,176,111	585,820	(1,682)	540	8,760,789
Diğer maddi varlıklar	2,511,707	524,104	-	-	3,035,811
Kiralama yoluyla edinilmiş maddi Varlıklar	1,495,634	-	-	(228,755)	1,266,879
Toplam	15,043,149	2,051,911	(786,125)	-	16,308,935

Net defter değeri	7,532,469	-	-	-	7,358,928
-------------------	-----------	---	---	---	-----------

30 Eylül 2008 tarihli finansal tablolarıyla uyumlu olması açısından 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla hazırlanmış Şirket bilançosunda, diğer maddi olmayan varlıklar hesabında yer alan 2,294,665 YTL tutarındaki kiralama yoluyla edinilmiş maddi varlıklar, maddi duran varlıklar hesabına sınıflanmıştır.

7. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket'in elinde bulundurduğu yatırım amaçlı gayrimenkulleri yoktur.

8. Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıkların 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla sona eren ara döneme ait hareketleri ve ilgili birikmiş amortismanları aşağıda belirtildiği gibidir:

Maliyet	1 Ocak 2009	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2009
Yazılım	20,104,126	921,845	-	-	21,025,972
Toplam	20,104,126	921,845	-	-	21,025,972

Birikmiş amortismanlar (-)	1 Ocak 2009	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2009
Yazılım	17,300,147	1,705,446	-	-	19,005,592
Toplam	17,300,147	1,705,446	-	-	19,005,592

Net defter değeri	2,803,979	-	-	-	2,020,380
-------------------	-----------	---	---	---	-----------

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

8. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

Maddi olmayan duran varlıkların 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait hareketleri ve ilgili birikmiş amortismanları aşağıda belirtildiği gibidir:

Maliyet	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2008
Yazılım	19,276,213	472,574	-	-	19,748,788
Toplam	19,276,213	472,574	-	-	19,748,788

Birikmiş amortismanlar (-)	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2008
Yazılım	14,133,218	2,539,808	-	-	16,673,027
Toplam	14,133,218	2,539,808	-	-	16,673,027

Net defter değeri	5,142,995	-	-	-	3,075,761
-------------------	-----------	---	---	---	-----------

9. İştiraklerdeki yatırımlar

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla iştiraki bulunmamaktadır.

10. Reasürans varlıkları

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan reasürans işlemleriyle ilgili bilanço ve gelir tablosunda yer alan tutarları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Kazanılmamış primler karşılığı reasürör payı (Not 17.15)	1,023,511	718,889
Muallak hasar ve tazminat karşılığı reasürör payı (Not 17.15)	615,613	894,077
Dengeleme karşılığı (Not 17.15)	3,060	1,973
Reasürör şirketleri cari hesabı	(792,514)	610,154
Toplam reasürans varlıkları/(yükümlülükleri)	849,670	2,225,093

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Reasürörlere devredilen primler (Not 24)	(6,435,563)	(1,591,199)	(6,395,463)	(1,958,214)
Reasürörlerden alınan komisyonlar	2,041,870	356,623	1,354,410	473,381
Ödenen tazminat reasürör payı	1,087,542	227,776	1,046,982	508,214
Muallak hasar tazminatı değişiminde reasürör payı	(278,464)	113,420	(164,003)	14,515
Kazanılmamış primler karşılığı değişiminde reasürör payı (Not 17.15)	304,622	(330,633)	(597,189)	(502,927)
Dengeleme karşılığı değişiminde reasürör payı (Not 17.15)	1,087	998	1,925	(17)
Toplam reasürans geliri/(gideri)	(3,278,907)	(1,223,015)	(4,753,338)	(1,465,048)

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. Finansal varlıklar

11.1 Kuruluşun faaliyetlerine uygun, sunulan kalemlerin alt sınıflamaları:

30 Eylül 2009	Riskli sigortalılara ait portföy			Şirket portföyü			Genel toplam
	Bloke	Bloke olmayan	Toplam	Bloke	Bloke olmayan	Toplam	
Satılmaya hazır finansal varlıklar							
Devlet tahvili ve Hazine bonusu	227,400,984	0	227,400,984	30,617,395	339,255	30,956,650	258,357,634
Eurobond	209,251,646	88238,28	209,339,884	8,007,657	0	8,007,657	217,347,540
Alım satım amaçlı finansal varlıklar							
Devlet tahvili	0	0	0	0	66,693,850	66,693,850	66,693,850
Toplam	436,652,630	88,238	436,740,868	38,625,052	67,033,105	105,658,156	542,399,024
31 Aralık 2008							
Satılmaya hazır finansal varlıklar							
Devlet tahvili ve Hazine bonusu	218,266,343	2,048,758	220,315,101	29,931,725	8,420,595	38,352,320	258,667,421
Eurobond	213,020,708	-	213,020,708	19,801,834	84,175	19,886,009	232,906,717
Alım satım amaçlı finansal varlıklar							
Devlet tahvili	-	-	-	-	24,379,465	24,379,465	24,379,465
Toplam	431,287,051	2,048,758	433,335,809	49,733,559	32,884,235	82,617,794	515,953,603

11.2 Yıl içinde ihraç edilen hisse senedi dışındaki menkul kıymetler: Yoktur.

11.3 Yıl içinde itfa edilen borçlanmayı temsil eden menkul kıymetler: Yoktur.

11.4 Bilançoda maliyet bedeli üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların borsa rayiçlerine göre, borsa rayiçleri üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların maliyet bedellerine göre değerlerini gösteren bilgi:

Menkul kıymetler

	30 Eylül 2009			31 Aralık 2008		
	Maliyet değeri	Defter değeri	Borsa rayiçi	Maliyet değeri	Defter değeri	Borsa rayiçi
Satılmaya hazır finansal varlıklar - Şirket portföyü						
Devlet tahvili ve Hazine bonoları (TL)	28,271,441	30,956,650	30,956,650	31,647,625	38,352,320	38,352,320
Eurobond (USD)	7,485,635	8,007,656	8,007,656	20,807,374	19,886,009	19,886,009
	35,757,076	38,964,306	38,964,306	52,454,999	58,238,329	58,238,329
Alım satım amaçlı finansal varlıklar						
Devlet tahvili ve Hazine bonoları(TL)	62,962,059	66,693,850	66,693,850	23,624,567	24,379,465	24,379,465
	62,962,059	66,693,850	66,693,850	23,624,567	24,379,465	24,379,465
Riskli hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar						
Devlet tahvili ve Hazine bonoları (TL)	202,550,452	227,400,984	227,400,984	182,122,159	220,315,101	220,315,101
Eurobond (USD)	190,733,412	204,040,162	204,040,162	209,810,432	208,111,472	208,111,472
Eurobond (EURO)	5,127,192	5,299,722	5,299,722	5,001,887	4,909,236	4,909,236
	398,411,056	436,740,868	436,740,868	396,934,478	433,335,809	433,335,809
Toplam	497,130,192	542,399,024	542,399,024	473,014,044	515,953,603	515,953,603

Şirket'in cari olmayan finansal duran varlıkları maliyet değeriyle gösterilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. Finansal varlıklar (devamı)

Satılmaya hazır ve alım satım amaçlı finansal varlıklar ile riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımların 30 Eylül 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren ara dönemler içindeki hareket tabloları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
1 Ocak	515,953,603	515,722,120
Dönem içindeki alımlar	317,888,574	17,553,436
Dönem içindeki satışlar	(124,468,065)	(24,188,969)
Değerleme (azalışı) /artışı	(27,582,244)	20,573,124
Dönem içinde itfa yoluyla elden çıkarılanlar	(158,920,065)	(18,974,415)
Gerçekleşmemiş kur geliri (gideri)	(10,384,295)	10,803,477
Özsermaye altında muhasebeleşen tutar	4,315,495	(206,007)
Matematik karşılıklar altında muhasebeleşen tutar	24,188,068	4,148,618
Teknik karşılıklar altında ve gelir tablosunda muhasebeleşen tutar	1,407,953	(17,965,743)
Toplam	542,399,024	507,465,641

Finansal varlıkların vade analizi:

	30 Eylül 2009						
	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1-3 yıl	3 yıldan uzun	Toplam
Devlet tahvili ve hazine bonosu	0	0	114,851,239	75,716,420	134,483,825	198,135,663	523,187,147
Eurobond	0	0	0	3,422,707	5,284,585	10,504,585	19,211,877
Toplam			114,851,239	79,139,127	139,768,410	208,640,248	542,399,024

Finansal varlıkların vade analizi:

	31 Aralık 2008						
	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1-3 yıl	3 yıldan uzun	Toplam
Devlet tahvili ve hazine bonosu	-	240,871,206	17,252,830	11,479,210	13,443,639	-	283,046,886
Eurobond	-	-	26,605,160	2,726,761	18,444,137	185,130,660	232,906,717
Toplam	-	240,871,206	43,857,990	14,205,971	31,887,776	185,130,660	515,953,603

Finansal varlıkların yabancı para analizi:

	30 Eylül 2009				31 Aralık 2008		
	Döviz cinsi	Döviz tutarı	Kur	Tutar TL	Döviz tutarı	Kur	Tutar TL
Satılmaya hazır finansal varlıklar	ABD Doları	5,403,277	1.4820	8,007,656	13,149,513	1.5123	19,886,009
	TL			30,956,650			38,352,320
Toplam				38,964,306			58,238,329
Alım satım amaçlı finansal varlıklar	TL			66,693,850	-	-	24,379,465
Toplam				66,693,850			24,379,465
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar	ABD Doları	137,678,922	1.4820	204,040,162	137,612,558	1.5123	208,111,472
	Euro	2,453,234	2.1603	5,299,722	2,293,179	2.1408	4,909,236
	TL			227,400,984	-	-	220,315,101
Toplam				436,740,868			433,335,809
				542,399,024			515,953,603

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. Finansal varlıklar (devamı)

11.5 Menkul kıymetler ve bağlı menkul kıymetler grubu içinde yer alıp işletmenin ortakları, iştirakleri ve bağlı ortaklıklar tarafından çıkarılmış bulunan menkul kıymet tutarları ve bunları çıkaran ortaklıklar: Yoktur.

11.6 Finansal varlıklarda son üç yılda meydana gelen değer artışları: Yoktur.

12. Borçlar ve alacaklar

12.1 Alacakların, ticari müşterilerden olan alacaklar, ilgili taraflardan olan alacaklar, peşin ödemeler için (gelecek aylara, yıllara ait ödemeler) ve diğerleri biçiminde sınıflanması:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Sigortalılardan alacaklar	4,701,839	6,221,786
Sigortalılara krediler (ikrazlar)	121,721,575	109,612,635
Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar	3,145,576	2,441,916
İlişkili taraflardan alacaklar	2,940	78,265
Diğer alacaklar	175,477	111,132
Toplam	129,747,407	118,465,734
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar	570,351	570,351
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar karşılığı	(570,351)	(570,351)
Toplam	127,314,688	118,465,734

Gelecek aylara ait giderlerin detayı 47 no'lu dipnotta verilmektedir.

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle vadesi gelmemiş sigortacılık faaliyetlerinden alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Sigortalılardan alacaklar		
0-3 ay arası	2,042,904	3,753,745
3 -6 ay arası	1,052,159	1,177,784
6- 9 ay arası	728,189	610,832
9 - 12 ay arası	329,626	124,943
1 yıl ve üzeri	65,09	-
Toplam	4,152,943	5,667,304

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. Borçlar ve alacaklar (devamı)

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ve karşılık ayrılmamış sigortacılık faaliyetlerinden alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Vadesini 0-3 ay arası geçmiş	353,438	425,722
Vadesini 3 - 6 ay arası geçmiş	96,891	22,953
Vadesini 6 - 9 ay arası geçmiş	87,794	-
Vadesini 9 -12 ay arası geçmiş	1,294	-
Vadesini 1 yıldan fazla geçmiş	9,479	105,807
Toplam	548,896	554,482
Genel toplam	4,701,839	6,221,786

Mevcut ikrazların borçluluk dağılımları

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
3 aya kadar	474,024	491,250
3-6 ay arası	260,028	224,234
6-9 ay arası	213,985	89,750
9-12 ay arası	353,756	148,298
Toplam	1,301,793	953,532
Vadesiz	120,419,782	108,659,103
Genel Toplam	121,721,575	109,612,635

Sigortacılık faaliyetlerinden alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
1 Ocak	570,351	570,351
Dönem içindeki girişler	-	-
Serbest bırakılan provizyon	-	-
Kayıtlardan silinen alacaklar	-	-
Toplam	570,351	570,351

12.2 İşletmenin ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklarla olan alacak - borç ilişkisi:

	30 Eylül 2009				31 Aralık 2008			
	Alacaklar		Borçlar		Alacaklar		Borçlar	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Ortaklar								
Aksigorta	-	-	2,812	-	-	-	1,911,257	-
Aviva International	-	611	-	-	-	-	-	1,033,797
Toplam	611	-	2,812	-	-	-	1,911,257	1,033,797

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. Borçlar ve alacaklar (devamı)

12.3 Alacaklar için alınmış olan ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı:

Alacaklar için alınmış olan ipotek ve diğer teminatların toplam tutarları:

	30 Eylül 2009				31 Aralık 2008			
	ABD Doları	Euro	TL	Toplam (TL)	ABD Doları	Euro	TL	Toplam (TL)
Alınan garanti ve kefaletler:								
Teminat mektupları	108,253	-	624,720	732,973	-	-	497,790	497,790
İpotek senetleri	-	-	173,450	173,450	-	-	173,450	173,450
Diğer garanti ve kefaletler	115,112	5,969	94,750	215,831	121,814	5,915	106,587	234,316
Toplam	223,365	5,969	892,920	1,122,254	121,814	5,915	777,827	905,556

12.4 Yabancı paralarla temsil edilen ve kur garantisi olmayan alacak ve borçlar ile aktifte mevcut yabancı paraların ayrı ayrı tutarları ve TL'ye dönüştürme kurları:

Aktif	30 Eylül 2009				31 Aralık 2008			
			Kur	TL Tutarı			Kur	TL Tutarı
Nakit ve nakit benzeri varlıklar								
	EUR	13,094	2.1603	28,287	1,774	2.1408	3,798	
	GBP	315	2.3549	742	130	2.1924	285	
	USD	7,610,967	1.4820	11,279,453	6,309,066	1.5123	9,541,200	
Toplam				11,308,482			9,545,283	
Finansal varlıklar ile riski sigortalılara ait finansal yatırımlar								
	USD	143,082,198	1.4820	212,047,818	150,762,071	1.5123	227,997,481	
	EUR	2,453,234	2.1603	5,299,722	2,293,179	2.1408	4,909,236	
Toplam				217,347,540			232,906,717	
Esas faaliyetlerden alacaklar								
	EUR	54,133	2.1603	116,944	45,350	2.1408	97,085	
	USD	30,986,862	1.4820	45,922,530	26,669,675	1.5123	40,332,549	
Toplam				46,039,474			40,429,634	
İlişkili taraflardan alacaklar								
GBP	-	-	-	-	2,150	2.1924	4,714	
Toplam				-			4,714	
Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları								
	USD	13,631	1.4820	20,201	-	-	-	
	EUR	3,322	2.1603	7,177	-	-	-	
Toplam				27,378			-	
Diğer cari varlıklar								
	USD	-	1.4820	-	1,157	1.5123	1,750	
	EUR	118,152	2.1603	255,244	-	-	-	
Toplam				255,244			1,750	
Diğer alacaklar								
	EUR	1,000	2.1603	2,160	1,000	2.1408	2,141	
	USD	4,700	1.4820	6,965	4,700	1.5123	7,108	
Toplam				9,126			9,249	

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. Borçlar ve alacaklar (devamı)

Pasif		30 Eylül 2009			31 Aralık 2008		
Finansal borçlar		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	USD	1,173	1.4820	1,738	2,936	1.5123	4,440
Toplam				1,738			4,440
Esas faaliyetlerden borçlar		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	EUR	(57)	2.1603	(123)	665	2.1408	1,424
	USD	181,111	1.4820	268,407	83,517	1.5123	126,302
Toplam				268,284			127,726
İlişkili taraflara borçlar		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	GBP	2	2.3549	5	471,537	2.1924	1,033,797
	EUR	331	2.1603	715	-	-	-
	USD	5,093	1.4820	7,548	-	-	-
Toplam				8,268			1,033,797
Diğer borçlar		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	EUR	3,678	2.1603	7,945	36,622	2.1408	78,400
	GBP	-	2.3549	-	456	2.1924	1,000
	USD	196,037	1.4820	290,528	283,167	1.5123	428,234
Toplam				298,473			507,634
Muallak hasar ve tazminat karşılığı		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	EUR	24,545	2.1740	53,361	51,145	2.1543	110,182
	USD	441,112	1.4913	657,830	528,051	1.5219	803,641
	USD	457,736	1.4820	678,365	757,092	1.5123	1,144,950
Toplam				1,389,556			2,058,773
Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	GBP	267,301	2.3549	629,466	264,010	2.1924	578,816
	EUR	-	-	-	820	2.1543	1,767
	USD	-	-	-	8,577	1.5219	13,053
	USD	-	-	-	3,400	1.5123	5,142
Toplam				629,466			598,778
Pasif		30 Eylül 2009			31 Aralık 2008		
Finansal borçlar		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	EUR	2	2.1603	5	141	2.1408	301
	USD	(11)	1.4820	(16)	69	1.5123	104
Toplam				(11)			405
Hayat matematik karşılığı		Kur	TL Tutarı	TL Tutarı	TL Tutarı	Kur	
	EUR	1,938,764	2.1740	4,214,873	1,995,054	2.1543	4,297,945
	EUR	74,429	2.1603	160,790	(90,093)	2.1408	(192,871)
	USD	14,721,288	1.4913	21,953,856	16,186,317	1.5219	24,633,956
	USD	152,747,678	1.4820	226,372,059	147,094,721	1.5123	222,451,347
Toplam				252,701,578			251,190,377

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

13. Türev finansal araçlar

Yoktur.

14. Nakit ve nakit benzerleri

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ait nakit akım tablolarına esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri aşağıda gösterilmiştir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Kasa	10,227	5,674
Banka mevduatları	26,285,620	18,409,074
- Vadeli	22,820,157	15,964,008
- Vadesiz	3,465,463	2,445,066
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar	37,667,920	35,779,969
Toplam	63,963,767	54,194,717
Eksi: Faiz tahakkuku	(34,197)	(63,242)
Toplam (nakit akış tablosu)	63,929,570	54,131,475

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Yabancı para nakit ve nakit benzerleri	11,308,898	9,545,284
- vadesiz mevduatlar	83,302	70,153
- vadeli mevduatlar	11,195,266	9,473,181
- kredi kartı tahsilatları	27,426	1,928
- kasa	2,904	22
TL nakit ve nakit benzerleri	52,654,869	44,649,433
- vadesiz mevduatlar	3,382,161	2,374,913
- vadeli mevduatlar	11,624,891	6,490,827
- kredi kartı tahsilatları	37,640,494	35,778,041
- kasa	7,323	5,652
Toplam	63,963,767	54,194,717

Vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama faiz oranları:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
	Yıllık faiz oranı (%)	Yıllık faiz oranı (%)
ABD Doları	%1.70	%5.50
TL	%8.75	%18.05

Bilanço tarihi itibarıyla Şirket'in vadeli mevduatlarının vadeleri 1 Ekim 2009 ve 25 Kasım 2009 tarihleri arasında değişmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

14. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ait yabancı para vadeli ve vadesiz mevduatlar aşağıda gösterilmiştir.

	30 Eylül 2009				31 Aralık 2008			
	Yabancı para		TL karşılığı		Yabancı para		TL karşılığı	
	Vadeli	Vadesiz	Vadeli	Vadesiz	Vadeli	Vadesiz	Vadeli	Vadesiz
ABD Doları	7,554,161	41,125	11,195,266	60,947	6,264,088	43,703	9,473,181	66,092
Euro	-	10,348	-	22,355	-	1,774	-	3,798
GBP	-	-	-	-	-	120	-	263
Toplam			11,195,266	83,302			9,473,181	70,153

15. Sermaye

15.1 Ortaklara yapılan dağıtımlar, kuruluşun ortaklarla, ortakların kendi iradeleri dahilinde yaptıkları işlemlerin tutarları:

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemler itibariyle kar dağıtımı bulunmamaktadır.

15.2 Sermaye ve kar yedekleri:

Kar yedekleri:

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in kar yedekleri 289,045 TL yasal yedeklerden, 11,494 TL statü yedeklerden, 5,410,783 TL olağanüstü yedeklerden ve 3,452,396 TL (31 Aralık 2008 - (600,858 TL)) finansal varlıkların değerlemesinden oluşmaktadır.

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabılırler. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş/çıkarılmış sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Sermaye yedekleri:

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in sermaye yedeklerinde görünen 66,865,115 TL'nin 66,540,803 TL'si Aviva Emeklilik'in birleşme öncesi nominal sermayesi olan 82,320,000 TL ile Ak Emeklilik'in sermaye artırım tutarı olan 15,779,197 TL arasındaki farktan; 324,236 TL'si iştirakler enflasyon düzeltmelerinden ve 76 TL'si ise bedelsiz hisse artırımından oluşmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

15. Sermaye (devamı)

Finansal varlıkların değerlemesi:

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar özsermaye içinde "Finansal Varlıkların Değerlemesi" altında muhasebeleştirilir.

Finansal varlıkların değerlemesinin dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
1 Ocak	(600,858)	2,268,044
Gerçeğe uygun değer artışı/(azalışı), net	4,053,254	(2,432,850)
Toplam	3,452,396	(164,806)

15.3 Sermaye hareketleri

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlerde sermaye artışı bulunmamaktadır. Şirket'in ödenmiş sermayesi birim nominal değeri 1 Kuruş olan 3,577,919,700 adet hisseden oluşmaktadır.

Şirket'in sermayesi ile ilgili detay bilgilere 2.13 no'lu dipnotta yer verilmektedir.

16. Diğer yedekler ve isteğe bağlı katılımın sermaye bileşeni

Özsermaye içerisinde yer alan diğer yedekler ile ilgili bilgi 15 no'lu dipnotta yer almaktadır.

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları

17.1 Şirketin hayat ve hayat dışı dallar için tesis etmesi gereken teminat tutarları ile varlıklar itibarıyla hayat ve hayat dışı dallara göre tesis edilmiş teminat tutarları:

Branşı	30 Eylül 2009			31 Aralık 2008		
	Tesis edilmesi gereken (*)	Mevcut blokaj (nominal)	Mevcut blokaj (resmi gazete fiyatı)	Tesis edilmesi gereken (*)	Mevcut blokaj (nominal)	Mevcut blokaj (resmi gazete fiyatı)
Hayat	424,638,879	451,428,882	439,804,606	448,722,710	462,054,298	463,326,817
Hayat dışı	3,337,359	3,967,300	4,056,493	1,204,115	800,000 (**)	760,458
Toplam	427,976,237	455,396,182	443,861,099	449,926,825	462,854,298	464,087,275

(*) 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla tesis edilmesi gereken tutar.

(**) Elementer Dalı Teminat Rakamı için, 2008 yılı sonuna ilişkin veriler kullanılarak yapılan hesaplama sonrası, 09/02/2009 tarihinde 03/03/2010 vadeli ve 500,000 TL nominal değerli menkul kıymet blokeye konulmuş ve bloke menkul kıymetlerin değeri teminat hesaplamasını karşılar hale getirilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarları:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Menkul Değerler Cüzdanı (nominal değerler)		
Türk Lirası	269,147,000	247,141,000
Yabancı para	186,249,182	215,713,298
Toplam	455,396,182	462,854,298

Yukarıda belirtilen aktif değerler, Hazine Müsteşarlığı lehine bloke edilmiştir.

17.2 Şirketin hayat poliçe adetleri, ile dönem içinde giren, ayrılan hayat ve mevcut hayat sigortalıların adet ve matematik karşılıkları:

	30 Eylül 2009		30 Eylül 2008	
	Adet	Matematik karşılık TL	Adet	Matematik karşılık TL
Dönem başı	899,663	443,168,261	751,529	405,918,570
Giriş	464,783	65,434,613	598,051	87,379,307
Çıkış	493,861	88,240,172	326,350	76,117,034
Dönem sonu	870,585	420,362,702	1,023,230	417,179,843

- (1) Matematik karşılıklar her ürün için kendi teknik esaslarına göre hesaplanmıştır.
- (2) 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla iptal poliçelere ait 208,577 TL (31 Aralık 2008 - 407,755 TL) tutarındaki geçici matematik karşılıklar giriş ve çıkışlarda gösterilmemiştir.
  - a) Dönem başında aktif olup, dönem içerisinde iptal olan poliçelere ait matematik karşılıklar çıkışlar içerisinde gösterilmekle beraber, dönem içinde akdolunup, dönem içinde iptal olan birim esaslı poliçelere ait adet ve matematik karşılıklar, giriş ve çıkış rakamlarına dahil edilmemiştir.
  - b) 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla ikraz tutarları için ayrılan 120,419,782 TL (31 Aralık 2008 - 108,659,104 TL) tutarındaki matematik karşılık ve 24,188,069 TL (31 Aralık 2008 - 656,880 TL) tutarındaki riski sigortalılara ait finansal yatırımlarla ilgili matematik karşılıklar girişler içerisinde gösterilmemiştir.

17.3 Hayat dışı sigortalara dallar itibarıyla verilen sigorta teminatı tutarı: 42,378,785,636 TL (31 Aralık 2008 - 23,511,357,342 TL).

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.4 Şirket'in kurduğu emeklilik yatırım fonları ve birim fiyatları:

30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla 18 ; 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla Şirket'çe kurulan 19 adet emeklilik yatırım fonu bulunmaktadır.

Emeklilik Yatırım Fonu	Birim fiyatı 30 Eylül 2009 (TL)	Birim fiyatı 31 Aralık 2008 (TL)
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,016803	0,014932
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Emeklilik Yatırım Fonu	0,026756	0,019981
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	0,028062	0,020883
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0	0,015933
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0,014409	0,012714
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,028957	0,024949
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım Fonu	0,022149	0,020610
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Uluslararası Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,011511	0,011288
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	0,013290	0,007351
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Para Piyasası Likit Kamu Emeklilik Yatırım Fonu	0,023800	0,022178
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,030066	0,025906
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	0,030050	0,022470
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Uluslararası Karma Emeklilik Yatırım Fonu	0,011217	0,010859
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	0,029979	0,016946
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları (USD) Emeklilik Yatırım Fonu	0,014144	0,014043
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Karma Borçlanma Araçları (Euro) Emeklilik Yatırım Fonu	0,016147	0,014585
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup *	0,022045	0,018898
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	0,021885	0,019330
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0,020466	0,011556

*AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu –Grup 31 Aralık 2008 birim fiyatı, AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu ile birleşmeden önceki fiyatını göstermektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.5 Portföydeki katılım belgeleri ve dolaşımdaki katılım belgeleri adet ve tutarları:

Dolaşımdaki Katılım Belgeleri	30 Eylül 2009		31 Aralık 2008	
	Adet	Tutar (TL)	Adet	Tutar (TL)
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	2,535,044,753	42,596,357	2,539,972,675	37,926,872
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Emeklilik Yatırım Fonu	3,213,886,458	85,990,746	4,001,612,076	79,956,211
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	2,312,512,585	64,893,728	2,757,137,357	57,577,299
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0	0	446,484,848	7,113,843
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	206,151,305	2,970,434	186,522,583	2,371,448
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	8,948,460,242	259,120,563	9,557,708,672	238,455,274
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım Fonu	1,457,301,409	32,277,769	1,964,320,920	40,484,654
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Uluslararası Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	1,493,623,388	17,193,099	1,712,011,941	19,325,191
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	875,919,941	11,640,976	793,258,048	5,831,240
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Emeklilik Yatırım Fonu	9,416,012,346	224,101,094	8,600,640,370	190,745,002
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	23,215,025,334	697,982,952	19,351,593,930	501,322,392
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	7,584,285,647	227,907,784	6,613,862,444	148,613,489
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Karma Emeklilik Yatırım Fonu	161,544,944	1,812,050	122,847,507	1,334,001
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	2,430,327,211	72,858,779	2,068,802,702	35,057,931
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları (USD) Emeklilik Yatırım Fonu	899,666,029	12,724,876	650,934,739	9,141,077
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Karma Borçlanma Araçları (Euro) Emeklilik Yatırım Fonu	568,275,412	9,175,943	545,049,217	7,949,543
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup	2,633,511,324	58,055,757	1,832,732,991	34,634,988
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	1,318,844,408	28,862,910	902,682,840	17,448,859
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu	583,948,531	11,951,091	442,387,364	5,112,228
	69,854,341,267	1,862,116,908	65,090,563,224	1,440,401,542

30 Eylül 2009ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle portföyde katılım belgesi bulunmamaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.6 Dönem içinde giren, ayrılan, iptal edilen ve mevcut bireysel emeklilik ve grup emeklilik katılımcılarının adet ve portföy tutarları:

	30 Eylül 2009		30 Eylül 2008	
	Sözleşme adet	Portföy tutarı TL	Sözleşme adet	Portföy tutarı TL
<u>Bireysel</u>				
Giriş	71,774	83,047,345	68,544	99,550,904
Çıkış	46,991	252,165,286	33,642	196,205,442
İptal	-	-	-	-
mevcut	310,129	1,583,032,602	273,990	1,166,312,841
<u>Grup</u>				
Giriş	4,819	3,274,569	5,190	4,295,385
Çıkış	4,038	18,378,506	3,030	12,137,690
İptal	-	-	-	-
mevcut	39,913	279,084,306	31,043	169,266,784
Toplam portföy tutarı	350,042	1,862,116,908	305,033	1,335,579,625

17.7 Kar paylı hayat sigortalarında kar payının hesaplanmasında kullanılan değerlendirme yöntemleri:

Şirket'in birikimli fonlardan yazılan birikimli poliçelere ait hayat matematik karşılıkları, T.C. Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 14 Ocak 1993 ve 12 Eylül 1996 tarihlerinde onayladığı TL ve USD kar payı teknik esaslarına göre günlük olarak değerlendirilmektedir. Söz konusu yatırımların geliri, günlük olarak tahakkuk eden faiz yöntemi ile ilgili yatırım aracının geliri olarak dağıtılmaktadır.

Şirket'in, diğer fonlardan yazılan birikimli hayat poliçelere ait hayat matematik karşılıkları T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün 1 Kasım 1999 tasdik tarihli Kar Payı Teknik Esaslarına ve Hayat Sigortaları Yönetmeliğine göre Günlük Kar Payı Sistemi uygulanmaktadır. TL, USD ve EUR yatırım araçlarının günlük getirilerine göre hesaplanan kar payı oranlarına göre hesaplanan kar payı değerleri günlük olarak sigortalı hesaplarına yansıtılmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.8 Dönem içinde yeni giren bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

	1 Ocak – 30 Eylül 2009			1 Temmuz – 30 Eylül 2009		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	71,774	93,990,091	91,021,446	21,123	24,292,907	23,621,280
Kurumsal	4,819	3,151,191	3,145,837	1,022	311,891	311,891
Toplam	76,593	97,141,282	94,167,282	22,145	24,604,798	23,933,171

	1 Ocak – 30 Eylül 2008			1 Temmuz – 30 Eylül 2008		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	68,544	244,797,140	235,861,678	14,906	90,374,938	87,115,144
Kurumsal	5,190	36,387,549	36,284,724	1,432	13,757,577	13,726,722
Toplam	73,734	281,184,689	272,146,402	16,338	104,132,515	100,841,866

2009 ve 2008 yılları için ilgili yıl içinde kurulan sözleşmeler dikkate alınmıştır. 2009 ve 2008 için ilgili yıl öncesi kurulmuş bir sözleşmeye birleşme nedeniyle başka şirketten katkı payı girişi olmuş ise ilgili transfer tutarı ve bu dönemdeki katkı payları mütakip olarak değerlendirilmiş ve yukarıdaki tabloda dikkate alınmamıştır.

17.9 Dönem içinde başka şirketten gelen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

	1 Ocak – 30 Eylül 2009			1 Temmuz – 30 Eylül 2009		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	3,788	31,856,823	31,717,470	1,199	10,857,985	10,839,681
Kurumsal	1,125	3,806,587	3,806,331	68	1,221,991	1,221,960
Toplam	4,913	35,663,410	35,523,801	1,267	12,079,975	12,061,642

	1 Ocak – 30 Eylül 2008			1 Temmuz – 30 Eylül 2008		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	6,030	49,392,576	48,750,307	3,187	24,006,732	23,760,943
Kurumsal	206	3,904,762	3,896,460	51	1,366,346	1,363,769
Toplam	6,236	53,297,338	52,646,767	3,238	25,373,078	25,124,712

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

İlgili kısımda başka şirketten gelen katılımcının transfer ettiği katkı payı ve ilgili sözleşme için bu dönemde tahsil edilen katkı payları rapora konu edilmiştir. Birleşme nedeniyle başka şirketten gelen katkı payı bu dönemde kurulmuş bir sözleşmede birleştirilmiş ise gelen transfer tutarı ve yeni katkı payları yukarıdaki tabloda konu edilmiştir.

17.10 Dönem içinde Şirket'in hayat portföyünden bireysel emekliliğe geçen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 2008 ile 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren dönemler içinde hayat portföyünden bireysel emekliliğe aktarımı bulunmamaktadır.

17.11 Dönem içinde Şirket'in portföyünden ayrılan başka şirkete geçen veya başka şirkete geçmeyen her ikisi birlikte bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

Ayrılan	1 Ocak – 30 Eylül 2009			1 Temmuz – 30 Eylül 2009		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	46,991	228,572,386	218,359,371	12,741	62,730,373	59,914,172
Kurumsal	4,038	17,005,732	16,949,175	1,133	5,420,668	5,403,372
Toplam	51,029	245,578,118	235,308,547	13,874	68,151,040	65,317,544

Ayrılan	1 Ocak – 30 Eylül 2008			1 Temmuz – 30 Eylül 2008		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	33,642	169,732,082	161,968,389	6,679	54,979,333	52,519,597
Kurumsal	3,030	10,387,386	10,288,426	882	3,428,052	3,416,708
Toplam	36,672	180,119,468	172,256,815	7,561	58,407,385	55,936,305

Adet: Şirket'ten ayrılan katılımcı sayılarını göstermektedir.

Katılım payı (Brüt): Ayrıma sonucunda oluşan katkı paylarının toplamını ifade etmektedir.

Katılım payı (Net): Ayrıma sonucu brüt katkı payı tutarlarından kesintiler yapıldıktan sonra kalan tutarı göstermektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.12 Dönem içinde yeni giren hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları, ferdi ve grup olarak dağılımları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009		1 Temmuz - 30 Eylül 2009		1 Ocak - 30 Eylül 2008		1 Temmuz - 30 Eylül 2008	
	Adet (*)	Net prim tutarı TL (**)	Adet (*)	Net prim tutarı TL (**)	Adet	Net prim tutarı TL (**)	Adet	Net prim tutarı TL (**)
Ferdi	195,570	25,388,469	74,326	9,635,941	201,391	16,209,102	66,023	10,972,340
Grup	269,127	18,852,516	74,195	4,985,194	396,406	31,034,774	134,760	6,541,204
Toplam	464,697	44,240,985	148,521	14,621,134	597,797	47,243,876	200,783	17,513,544

(*) İptalden yeniden yürürlüğü konulan 85 adet poliçe girişlere dahil edilmemiştir.

(**) Tabloda dönem içerisinde sadece yeni yazılan hayat sigortalıları alınmış olup dönem içerisinde yeniden yürürlüğe konulanlar ve sadece yenilemesi yapılmakta olan yıllık yenilenebilir hayat poliçeleri dikkate alınmamıştır.

TL ve USD birim esaslı poliçelerde aynı dönem içerisinde giren ve çıkan poliçelere ait ara hareketler gösterilmemektedir.

17.13 Dönem içinde portföyden ayrılan hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları, matematik karşılıklarının tutarlarının ferdi ve grup olarak dağılımları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009		1 Temmuz - 30 Eylül 2009		1 Ocak - 30 Eylül 2008		1 Temmuz - 30 Eylül 2008	
	Adet	Matematik karşılıklar TL	Adet	Matematik karşılıklar TL	Adet	Matematik karşılıklar TL	Adet	Matematik karşılıklar TL
Ferdi	125,317	87,649,294	43,395	25,195,517	33,855	75,361,196	11,253	27,967,833
Grup	368,389	586,255	119,251	219,101	292,495	755,838	85,105	313,017
Toplam	493,706	88,235,550	162,646	25,414,619	326,350	76,117,034	96,358	28,280,850

Yıllık hayat poliçelerinden ayrılanlara ait matematik karşılık bulunmadığından belirtilmemiştir.

TL ve USD birim esaslı poliçelerde aynı dönem içerisinde giren ve çıkan poliçelere ait ara hareketler gösterilmemektedir.

17.14 Dönem içinde hayat sigortalılarına kar payı dağıtım oranı:

	Kar payı dağıtım oranı	
	1 Ocak - 30 Eylül 2009 (%)	1 Ocak - 30 Eylül 2008 (%)
TL (birim esaslı)	%11.22	%12.72
USD (birim esaslı)	%5.29	%5.63
TL (diğer)	%12.38	%10.81
USD (diğer)	%4.97	%5.07
EUR (diğer)	%3.50	%3.37

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.15 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan tutarlar:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Brüt sigorta borçları		
Kazanılmamış prim karşılığı	35,406,631	26,560,740
Muallak hasar karşılığı	11,335,454	10,991,831
Dengeleme karşılığı	326,507	189,642
Matematik Karşılıklar (*)	565,179,130	551,578,239
Toplam	612,247,723	589,320,452

Reasürans varlıkları

Kazanılmamış prim karşılığı	1,023,511	718,889
Muallak hasar karşılığı	615,613	894,077
Dengeleme karşılığı	3,060	1,973
Toplam	1,642,184	1,614,939

Net sigorta borçları

Kazanılmamış prim karşılığı	34,383,120	25,841,851
Muallak hasar ve tazminat karşılığı	10,719,841	10,097,754
Dengeleme karşılığı	323,447	187,669
Hayat matematik karşılıkları	565,179,130	551,578,239
Toplam	610,605,539	587,705,513

(*) Matematik karşılıkların hareketi 17.2 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Söz konusu karşılıklar 2.24 no'lu dipnotta açıklandığı üzere net olarak hesaplanmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

Muallak hasar karşılığının (iştirah ödemeleri hariç) hesap dönemindeki hareket tablosu:

Hayat	30 Eylül 2009			30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	9,313,252	894,077	8,419,175	5,280,958	1,021,021	4,259,937
Ödenen hasar Artış/(Azalış)	(2,346,728)	(457,703)	(1,889,025)	(3,541,310)	(418,560)	(3,122,749)
- Cari dönem muallakları	3,271,032	244,218	3,026,814	3,609,204	443,182	3,166,021
- Geçmiş yıllar muallakları	(1,180,625)	(64,979)	(1,115,646)	798,358	(188,625)	986,983
30 Eylül 2009	9,056,931	615,613	8,441,318	6,147,210	857,018	5,290,192
Rapor edilen hasarlar	6,981,714	356,005	6,625,709	5,546,808	857,018	4,689,790
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş	2,075,217	259,608	1,815,609	600,402	0	600,402
Toplam	9,056,931	615,613	8,441,318	6,147,210	857,018	5,290,192

Ferdî kaza	30 Eylül 2009			30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	1,678,579	-	1,678,579	366,424	-	366,424
Ödenen hasar Artış/(Azalış)	(295,896)	-	(295,896)	(205,187)	-	(205,187)
- Cari dönem muallakları	397,171	-	397,171	234,564	-	234,564
- Geçmiş yıllar muallakları	498,668	-	498,668	438,503	-	438,503
30 Eylül 2009	2,278,523	0	2,278,523	834,304	0	834,304
Rapor edilen hasarlar	463,762	-	463,762	295,874	-	295,874
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş	1,814,761	-	1,814,761	538,430	-	538,430
Toplam	2,278,523	0	2,278,523	834,304	0	834,304
Genel toplam	11,335,454	615,613	10,719,841	6,981,514	857,018	6,124,496

Dengeleme karşılığının hesap dönemindeki hareket tablosu:

Dengeleme karşılığı	30 Eylül 2009			30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	189,642	1,973	187,669			0
Net değişim	136,865	1,087	135,778	92,510	1,925	90,585
30 Eylül 2009	326,507	3,060	323,448	92,510	1,925	90,585

Kazanılmamış primler karşılığının hesap dönemindeki hareket tablosu:

Kazanılmamış primler karşılığı	30 Eylül 2009			30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	26,560,741	718,888	25,841,853	18,149,691	1,550,953	16,598,738
Artış (azalış)						
- Cari dönem kazanılmamış primler karşılığı	33,711,284	934,784	32,776,499	20,209,380	826,684	19,382,696
- Geçmiş yıllar kazanılmamış primler karşılığı	(24,865,393)	(630,161)	(24,235,232)	(10,707,449)	(1,423,873)	(9,283,576)
Net değişim	8,845,890	304,623	8,541,267	9,501,931	(597,189)	10,099,120
30 Eylül	35,406,631	1,023,511	34,383,120	27,651,622	953,764	26,697,859

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle yabancı para ile ifade edilen net teknik karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Matematik karşılıklar	30 Eylül 2009			31 Aralık 2008		
	Döviz cinsi	Kur	TL tutarı	Döviz cinsi	Kur	TL tutarı
TL	-	-	319,143,649	-	-	300,387,863
ABD Doları	147,669,380	1.482	218,846,022	147,094,721	1.5123	222,451,347
ABD Doları	15,360,014	1.4913	22,906,389	16,186,317	1.5219	24,633,956
Euro	(16915.29)	2.1603	(36,542)	(90,093)	2.1408	(192,871)
Euro	1,986,943	2.1740	4,319,613	1,995,054	2.1543	4,297,945
			565,179,130			551,578,240
Kazanılmamış primler karşılığı						
TL	-	-	34,383,120	-	-	25,841,851
			34,383,120			25,841,851
Muallak tazminat karşılıkları						
TL	-	-	9,595,707	-	-	8,038,981
ABD Doları	525,936	1.4820	779,437	757,092	1.5123	1,144,950
ABD Doları	210,486	1.4913	313,898	528,051	1.5219	803,642
Euro	14,167	2.1740	30,799	51,145	2.1543	110,181
			10,719,841			10,097,754
Dengeleme karşılığı						
TL	-	-	323,447	-	-	187,669
			323,447			187,669

Şirket'in 30 Eylül 2009 tarihi itibariyle hasar gelişim tablosu aşağıdaki gibidir:

Kaza yılı	2002 ve öncesi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Toplam
Nihai hasar maliyeti tahmini									
Kaza yılında	529.89	0	14,751	13,261	41,789	172,654	630,731	6,258,753	7,132,468
1 yıl sonra	0	0	1,778	457	15,653	25,411	263,708	0	307,007
2 yıl sonra	0	0	0	0	6,000	0	0	0	6,000
3 yıl sonra	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 yıl sonra	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 yıl sonra	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 yıl sonra	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 yıl sonra	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hasar gelişim tablosuna istinaden toplam muallak hasar									7,445,476
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasarlar	-	-	-	-	-	-	-	-	3,889,978
Aktüeryal zincir merdiven metoduna göre ek muallak hasar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 Eylül 2009 tarihi itibariyle toplam brüt muallak hasar karşılığı									11,335,454

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hasar gelişim tablosu aşağıdaki gibidir:

Kaza yılı	2002 ve öncesi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Toplam
Nihai hasar maliyeti tahmini								
Kaza yılında	113,324	4,274	213,604	200,701	128,080	1,020,147	5,376,366	7,056,496
1 yıl sonra	-	5,000	2,563	225,370	94,208	337,404	-	664,545
2 yıl sonra	-	-	1365	94,112	107,316	-	-	202,793
3 yıl sonra	-	-	15,609	30,037	-	-	-	45,646
4 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-	-
5 yıl sonra	746	-	-	-	-	-	-	746
6 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-	-
7 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-	-
Hasar gelişim tablosuna istinaden toplam muallak hasar								7,970,226
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasarlar	-	-	-	-	-	-	-	2,412,156
Aktüeryal zincir merdiven metoduna göre ek muallak hasar	-	-	-	-	-	-	-	609,449
31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla toplam brüt muallak hasar karşılığı								10,991,831

18. Yatırım anlaşması yükümlülükleri

Yoktur.

19. Ticari ve diğer borçlar, ertelenmiş gelirler

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla ticari ve diğer borçları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Esas faaliyetlerden borçlar	38,086,508	33,129,580
Katılımcılar geçiş hesabı (emeklilik faaliyetlerinden borçlar)	33,389,885	29,157,104
Sigortacılık faaliyetlerinden borçlar	3,497,477	2,495,952
Diğer esas faaliyetlerden borçlar	33,048	26,180
Diğer (emeklilik faaliyetlerinden borçlar)	1,166,098	1,450,344
İlişkili taraflara borçlar	422,775	3,930,463
Ortaklara borçlar	2,812	2,945,054
Personele borçlar	333,082	438,716
Diğer ilişkili taraflara borçlar	86,881	546,693
Diğer borçlar (Not 47.1)	2,344,888	2,415,276
Toplam	40,854,172	39,475,319

Bilanço tarihleri itibarıyla yabancı para ile ifade edilen ticari ve diğer borçlar 12.4 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Şirket'in bilanço tarihleri itibarıyla gelecek aylara ait gelirleri ve gider tahakkukları 47.1 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Şirket'in bilanço tarihleri itibarıyla diğer çeşitli kısa vadeli yükümlülükler hesabında kullanılmamış izin karşılıkları yer almaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. Borçlar

Şirket'in kullandığı krediler 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla 2.17 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

21. Ertelenmiş gelir vergisi

Şirket ertelenen gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, ilişikteki finansal tabloları ile Vergi Usul Kanunu'na göre hazırlanan finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

İleriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanan vergi oranı %20'dir.

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Ertelenen vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	Ertelenen vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	Ertelenmiş vergi gideri(geliri)	Ertelenmiş vergi gideri(geliri)
	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
Ertelenen vergi varlıkları				
Kıdem tazminatı karşılığı	143,880	87,787	56,093	(8,696)
Personel izin karşılığı	548,269	604,806	(56,537)	(35,826)
Dava karşılığı	510,248	351,474	158,774	172,933
Diğer gider karşılıkları	145,404	-	0	(641,397)
Aktüeryal zincirleme metodu ayrılan karşılık	-	121,890	(121,890)	-
Birikmiş vergi zararları	4,956,864	10,437,986	(5,481,122)	-
İkraz BSMV karşılığı	762	453	308	-
Dengeleme karşılığı	-	-	-	18,117
	6,305,428	11.604.396	(5,298,969)	(494,869)
Ertelenen vergi yükümlülükleri				
Maddi varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	(279,492)	(477,937)	198,445	(27,767)
Diğer gelir karşılıkları	-	(839,394)	839,394	(107,534)
Kar Komisyonu	(196,558)	-	(196,558)	-
Dengeleme Karşılığı	(27,156)	-	(27,156)	-
	(503,206)	(1,317,331)	814,126	(135,301)
Özsermaye altında muhasebeleşen satılmaya hazır finansal varlıklar ertelenmiş vergi varlığı (yükümlülüğü)	(863,099)	150,215	-	-
Ertelenmiş vergi, net	4,939,123	10,437,280	(4,484,843)	(630,170)

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. Ertelenmiş gelir vergisi (devamı)

Ertelenen vergi varlığının yıl içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
1 Ocak	10,437,280	9,975,265
Satılmaya hazır finansal varlıklar değer azalışı nedeniyle özkaynak içerisinde muhasebeleştirilen ertelenen vergi varlığının iptali	(150,215)	-
Ertelenen vergi (gideri)/geliri	(4,484,843)	(630,170)
Satılmaya hazır finansal varlıklar değer (artışı) azalışı nedeniyle özkaynak içerisinde muhasebeleştirilen ertelenen vergi (yükümlülüğü), varlığı	(863,099)	608,210
Toplam	4,939,123	9,953,305

Şirket'in 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle birikmiş taşınabilir zararların geçerlilik tarihleri aşağıdaki gibidir:

	2009	2008*
2009	-	7,182,499
2010	-	4,846,549
2011	9,284,317	25,252,216
2012	15,478,200	1,126,198
2013	21,805	20,964,970
	24,784,322	59,372,432

(*) Şirket, 30 Eylül 2009 tarihi itibariyle birikmiş zararlarının tamamı ve 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle toplam birikmiş zararlarının 52,189,933 TL tutarındaki kısmı için bu tutarların ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşacağını mümkün gördüğünden ertelenmiş vergi hesaplamıştır.

22. Emeklilik sosyal yardım yükümlülükleri

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü hal dışındaki nedenlerle işine son verilen personele kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 30 Eylül 2009 tarihi itibariyle 2,365TL (31 Aralık 2008 - 2,173 TL) ile sınırlandırılmıştır.

TMS 19'a göre, Şirket'in yükümlülüklerinin hesaplanabilmesi için aktüer hesaplama gerekmektedir. Şirket, kıdem tazminatı karşılığını, "Projeksiyon Metodu" kullanarak, Şirket'in geçmiş yıllardaki personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularındaki deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve ilişikteki finansal tablolara yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri hesaplanarak ayrılır. Buna bağlı olarak, 30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan aktüer varsayımları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
İskonto oranı (%)	%12	%12
Tahmin edilen maaş artış oranı (%)	%5.4	%5.4

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

22. Emeklilik sosyal yardım yükümlülükleri

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	30 Eylül 2008
1 Ocak		
Dönem içinde ödenen	438,937	478,148
Cari dönemde ayrılan karşılık tutarı	(1,661,229)	(1,173,510)
	1,941,693	1,130,031
Toplam	719,401	434,669

23. Diğer yükümlülükler ve masraf karşılıkları

23.1 Personel sosyal güvencesiyle ilgili karşılıklar ve diğerleri: Yoktur.

23.2 Diğer risklere ilişkin karşılıklar:

Şirket'in maliyet gider karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Personel ikramiye karşılığı	4,793,342	4,062,809
Komisyon karşılığı	625,381	1,818,674
Satış ekibi masraf karşılığı	725,000	725,000
Toplam	6,143,722	6,606,483

Diğer çeşitli kısa vadeli yükümlülükler kullanılmamış izin karşılığı tutarından oluşmaktadır.

Diğer uzun vadeli borç ve gider karşılıklarının detayı 47 no'lu dipnotta belirtilmiştir.

23.3 Pasifte yer almayan taahhütlerin toplam tutarı:

	30 Eylül 2009				31 Aralık 2008			
	ABD Doları	Euro	TL	Toplam	ABD Doları	Euro	TL	Toplam
Verilen garanti ve kefaletler:								
Teminat mektupları	12,004		654,510	666,514	-	-	185,137	185,137
	12,004	-	654,510	666,514	-	-	185,137	185,137
Sigorta teminatları								
Hayat					1,523,644,976	31,580,399	10,648,313,671	12,203,539,046
Ferdi kaza	1,196,595,160	27,599,809	10,464,962,706	11,689,157,675	-	-	23,511,357,342	23,511,357,342
	298,260	-	42,378,487,376	42,378,785,636				
				54,067,943,311				35,714,896,388

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

24. Net sigorta prim geliri

Şirket'in 1 Ocak - 30 Eylül 2009 hesap dönemlerine ait yazılan net primlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009			1 Temmuz - 30 Eylül 2009		
	Brüt	Reasürans payı	Net	Brüt	Reasürans payı	Net
Hayat dışı	27,300,482	(12,358)	27,288,124	10,838,640	(5,508)	10,833,132
Hayat	90,261,477	(6,423,205)	83,838,272	28,734,342	(1,585,691)	27,148,651
Toplam prim geliri	117,561,959	(6,435,563)	111,126,396	39,572,982	(1,591,199)	37,981,783

Şirket'in 1 Ocak - 30 Eylül 2008 hesap dönemlerine ait yazılan net primlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2008			1 Temmuz - 30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans Payı	Net	Brüt	Reasürans payı	Net
Hayat dışı	8,433,112	(4,226)	8,428,886	4,410,540	(2,078)	4,408,462
Hayat	107,640,126	(6,391,237)	101,248,889	34,065,639	(1,956,136)	32,109,503
Toplam prim geliri	116,073,237	(6,395,463)	109,677,774	38,476,179	(1,958,215)	36,517,964

25. Aidat (ücret) gelirleri

Şirket'in 1 Ocak – 30 Eylül 2009 ve 2008 hesap dönemlerine ait bireysel emeklilik alanındaki hizmetleri ile ilgili elde edilen gelir tutarları aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	Temmuz - 30 Eylül 2008
Fon işletim gelirleri	27,878,343	10,367,154	20,763,331	7,547,938
Yönetim gideri kesintisi	17,259,205	5,973,635	17,276,975	5,730,737
Giriş aidatı gelirleri	15,617,517	4,637,063	13,270,772	4,539,545
Ara verme halinde yönetim gideri kesintisi	0	0	977,213	195,558
Toplam	60,755,065	20,977,851	52,288,291	18,013,778

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

26. Yatırım gelirleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Temettü geliri	66,014	0	47,553	
Net gerçekleşmiş gelir/(gider)	10,278,128	2,082,017	10,084,968	6,821,049
Alım satım amaçlı finansal varlıklar net gerçekleşmiş gelir/(gider)	432,745	425,362	0	0
Alım satım amaçlı finansal varlık – mevduat faiz geliri	391,736	145,918	0	0
Satılmaya hazır finansal varlıklar net gerçekleşmiş/gelir	8,833,280	1,253,856	9,645,588	6,620,619
Satılmaya hazır finansal varlık - mevduat faiz geliri	620,367	256,881	439,379	200,430
Net satış geliri/(gideri)	8,726,899	2,076,739	871,465	105,878
Alım satım amaçlı finansal varlıklar	5,694,080	2,068,351	-	0
Satılmaya hazır finansal varlıklar	3,032,819	8,388	871,465	105,878
Toplam	19,071,041	4,158,756	11,003,985	6,926,927

27. Finansal varlıkların net tahakkuk gelirleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz- 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Alım satım amaçlı finansal varlıklar	2,955,986	1,318,124	-	-
Satılmaya hazır finansal varlıklar	(5,064,454)	(305,704)	3,608,105	185,459
Toplam	(2,108,468)	1,012,420.44	3,608,105	185,459

28. Rayiç değer farkı gelir tablosuna yansıtılan aktifler

Rayiç değer farkı gelir tablosuna yansıtılan aktiflere ilişkin bilgiler 26 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

29. Sigorta hak ve talepleri

17 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

30. Yatırım anlaşması hakları

Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. Zaruri diğer giderler

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz- 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri				
Hayat dışı	13,330,364	5,161,599	4,597,881	1,660,384
Hayat	71,602,194	22,561,928	80,534,602	26,578,095
Emeklilik	13,442,025	6,062,438	22,092,945	7,177,649
Toplam	98,374,582	33,785,965	107,225,428	35,416,128

Faaliyet giderlerinin detayına 32 nolu dipnotta yer verilmektedir.

32. Gider çeşitleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Personel giderleri	58,031,752	19,235,148	68,719,428	22,037,889
Üretim komisyonları	20,645,375	8,323,941	11,840,116	5,355,021
Reklam giderleri	683,180	227,608	4,246,842	257,804
Seyahat ve ulaşım giderleri	5,033,671	1,529,491	4,890,295	1,722,598
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	4,946,644	1,625,180	5,066,505	2,314,891
Haberleşme giderleri	3,376,573	1,165,982	3,770,881	1,150,058
İşletme giderleri	3,883,028	1,252,065	3,741,893	1,276,908
Temsil ağırlama giderleri	1,091,591	153,418	2,706,946	549,112
Kırtasiye ve basılı malzeme giderleri	937,375	311,395	1,168,092	317,635
Diğer pazarlama ve satış giderleri	105,054	35,061	894,041	320,729
Diğer faaliyet giderleri	279,584	45,597	373,369	70,651
Diğer giderler	364,927	44,289	273,806	33,267
Vergi harç ve diğer yükümlülükler	411,229	54,171	561,670	394,060
Reasürans komisyonları	(2,041,870)	(356,623)	(1,354,410)	(473,381)
Aracı Giderleri	577,869	90,643	325,956	88,887
Diğer Teknik Giderler	48,600	48,600	0	0
Toplam	98,374,582	33,785,965	107,225,428	35,416,128

33. Çalışanlara sağlanan fayda giderleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak -30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Maaşlar	33,491,261	11,207,506	39,780,201	12,348,050
Komisyon ve promosyon giderleri	7,318,216	2,540,189	10,232,577	3,720,497
Sosyal güvenlik giderleri	5,684,263	1,769,148	8,079,160	2,677,184
Diğer personel giderleri	3,516,598	1,012,096	5,373,140	1,649,418
Diğer ücret giderleri	5,495,647	1,389,652	3,275,646	994,824
Kıdem tazminatı giderleri	1,661,229	935,236	1,173,510	410,162
İhbar tazminatı giderleri	248,111	111,313	552,521	95,835
İzin tazminatı giderleri	616,426	270,009	252,674	141,920
Toplam	58,031,752	19,235,148	68,719,428	22,037,889

Şirket'in hisse bazlı ödeme işlemi bulunmamaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

34. Finansal maliyetler

34.1 Dönemin tüm finansman giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Finansman giderleri (direk giderlerde yer almaktadır)	252	60	10,624	2,116

34.2 Dönemin finansman giderlerinden ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmı (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir): Yoktur.

34.3 Ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle yapılan satış ve alışlar (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir):

	1 Ocak -30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Satın alınan hizmetler				
Aksigorta	1,418,712	448,483	1,362,619	456,853
- Sigorta poliçeleri	37,522	12,270	94,196	31,645
- Sağlık primi	1,333,472	420,313	1,225,232	410,811
- Kira	47,718	15,900	43,191	14,397
Aviva International.	312,360	-	1,388,107	314,327
	1,731,072	448,483	2,750,726	771,180
Verilen hizmetler				
Aksigorta	104,689	2,591	98,552	291
- Hayat poliçeleri	104,689	2,591	98,552	291
Aviva International.	-	-	-	-
	104,689	2,591	98,552	291

34.4 Ortaklar bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir): 47,718 TL tutarındaki kira gideri Aksigorta'ya ödenmiş olan kira tutarıdır (1 Temmuz – 30 Eylül 2009: 15,900 TL, 1 Ocak - 30 Eylül 2008 : 43,191 TL, 1 Temmuz – 30 Eylül 2008: 14,397 TL).

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

35. Gelir vergileri

Şirket faaliyetleri, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı %20’dir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibariyle oluşan kazançlar üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

35. Gelir vergileri

Türkiye’de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye’de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75’i kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Şirket’in Kasım 2007’de yayımlanan “Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ” (Seri no:1) kapsamında gerekli olan raporlamaları kurumlar vergisi beyanamesi verilmesi süresine kadar hazırlaması gerekmektedir.

30 Eylül 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren ara dönemlere ait gelir tablolarında yer alan vergi gelir ve giderleri aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Nisan - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Cari dönem kurumlar vergisi	-	-	-	-
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	(4,484,843)	(3,070,558)	(630,172)	216,504
Toplam vergi gideri	(4,484,843)	(3,070,558)	(630,172)	216,504
Vergi	-	-	-	-
Peşin ödenen vergiler (-)	-	-	-	-
Toplam	-	-	-	-

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

35. Gelir vergileri (Devamı)

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Ertelenen vergi varlığı	5,442,329	11,754,612
Ertelenen vergi yükümlülüğü	(503,206)	(1,317,331)
Ertelenen vergi varlığı/(yükümlülüğü), net	4,939,123	10,437,280

Gerçekleşen vergi gideri mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Vergi öncesi kar/zarar	15,893,144	(177,102)	(8,634,507)	(297,604)
Vergi oranı	20%	20%	20%	20%
Hesaplanan vergi karşılığı gideri (geliri)	3,178,629	(35,420)	1,726,901	59,520
Vergiye konu olmayan gelirler	(11,972,332)	(4,846,437)	(4,471,545)	(12,535)
Kanunen kabul edilmeyen ve diğer giderler, net	4,308,860	1,811,299	2,114,472	169,519
Ertelenen vergi	(4,484,843)	(3,070,558)	(630,172)	216,504

36. Net kur değişim gelirleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırım gelirleri	30,356,962	2,250,272	29,964,951	8,605,388
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırım giderleri	(33,095,983)	(8,408,409)	(19,495,591)	(7,681,650)
Satılmaya hazır finansal varlıklar gelirleri	6,163,454	83,298	1,803,252	529,454
Satılmaya hazır finansal varlıklar giderleri	(7,135,528)	(329,509)	(1,319,289)	(510,524)
Diğer işlemler kambiyo gelirleri	4,589,878	906,497	3,879,486	1,131,429
Diğer işlemler kambiyo giderleri	(3,694,246)	(1,254,150)	(3,743,902)	(1,121,314)
Toplam	(2,815,463)	(6,752,001)	11,088,907	952,783

37. Hisse başına kazanç

37.1 Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları:

Şirketin hissedarlarına ait hisse başına kazanç hesaplama aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2009
Net cari dönem karı	20,377,042
Beheri 0,01 TL nominal değerli hisse adedi	3,577,919,700
Hisse başına kar (TL)	0.0057

Şirket'in 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla sona eren ara döneme ilişkin zararı olduğu için hisse başına karı bulunmamaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

38. Hisse başı kar payı: Şirketin geçmiş dönem zararları olduğu için dağıtılabılır karı yoktur.

39. Faaliyetlerden yaratılan nakit: Nakit akım tablosunda gösterilmiştir.

40. Hisse senedine dönüştürülebilir tahvil: Yoktur.

41. Paraya çevrilebilir imtiyazlı hisse senetleri:

Yoktur.

42. Riskler

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Şirket aleyhine açılan iş davaları	1,845,501	1,069,011
Şirket aleyhine açılan sigortalı ve katılımcı davaları	568,969	270,747
Şirket aleyhine açılan diğer davalar	136,770	417,611
	2,551,240	1,757,369

Söz konusu aleyhte açılan davalar için gerekli karşılık tutarları, ilişikteki finansal tablolarda uzun vadeli diğer borç ve gider karşılıkları hesabında dikkate alınmıştır.

43. Taahhütler

Şirket'in tedarikçi ve İcra Müdürlüklerine vermiş olduğu 666,514 TL tutarında teminat mektubu bulunmaktadır (31 Aralık 2008 – 185,137 TL).

44. İşletme birleşmeleri

Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

45. İlişkili taraflarla işlemler

Üst düzey yönetime sağlanan faydalar

30 Eylül 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren ara dönemlere ait, Yönetim Kurulu başkan ve üyeleriyle, genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst düzey yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatler aşağıda gösterilmiştir.

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar	2,117,495	584,220	2,963,366	714,094
Toplam kazançlar	2,117,495	584,220	2,963,366	714,094
SSK işveren payı	67,594	22,523	61,852	20,803
			30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Diğer ilişkili taraflardan ticari alacaklar				
Akbank T. A.Ş. (Akbank)			-	-
Aviva Sigorta A.Ş. (Aviva Sigorta)			-	-
			-	-

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Diğer ilişkili taraflara ticari borçlar		
Akbank	7,107.85	23,224
Vista Turizm ve Seyahat A.Ş. (Vista)	56,613.38	107,487
Aviva Sigorta	-	1,163
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.	22,903.80	32,524
TeknoSA İç ve Dış Tic. A.Ş. (TeknoSA)	-	14,333
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (Sabancı Holding)	256.06	1,487
BimSA	-	-
Ak Portföy	-	365,543
Sabancı Üniversitesi	-	932
	86,881.09	546,693

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Satın alınan hizmetler				
Akbank	24,423,104	9,696,844	17,206,369	6,887,845
- Ödenen yönetim giderleri	100,298	49,875	671,887	251,163
- Ödenen komisyon	24,322,806	9,646,969	16,534,482	6,636,682
Ak Portföy (fon işletim gideri)	2,787,834	1,036,715	2,453,730	1,132,191
Vista (yönetim gideri)	314,520	138,753	1,128,314	179,156
Citibank A.Ş (ödenen komisyon ve prim gideri ve performans prmi)	993,144	342,607	612,356	268,181
BimSA (bilgi işlem makinaları)	175,045	85,742	93,865	15,650
Ak Yatırım (kira ve aidat gideri)	-	-	47,173	17,383
Sabancı Holding	4,236	3,678	24,127	11,109
Aviva Sigorta (kasko poliçe giderleri ve entegrasyon projesi danışmanlık hizmeti)	25,623	291	223,447	40,826
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş. (sınav ücreti, Emeklilik şirketleri ortak tanıtım hizmetleri bedeli)	842,994	106,528	431,571	122,052
Milli Reasürans T.A.Ş (Devredilen Primler)	475,237	80,473	1,356,143	112,503
Diğer	215,259	58,735	46,234	19,925
	30,256,996	11,550,366	23,623,329	8,806,821

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

<hr/>				
<hr/>				
<i>Finansal gelirler</i>				
Akbank (faiz geliri)	9,218,129	2,867,591	5,316,619	3,558,760
	9,218,129	2,867,591	5,316,619	3,558,760

Verilen hizmetler (prim)	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz- 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Citibank	3,340,891	962,593	3,672,163	1,383,626
Kordsa	236,620	3,530	265,105	(6,321)
Sabancı Holding	315,974	(13,387)	261,333	5,166
Brisa	281,846	(529)	232,001	-
Temsa	232,227	(6,205)	210,330	2,174
Akçansa	148,995	210	158,717	319
Enerjisa	245,416	(5,768)	148,895	2,324
Çimsa	118,513	(844)	131,079	-982
Sabancı Üniversitesi	125,611	4,353	108,870	(1,672)
TeknoSA İç ve Dış ticaret A.Ş.	87,958	1,725	86,832	387
Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	30,692	(100)	51,665	225
Sasa	105,242	11,344	98,729	(1,177)
Bossa	71,795	(670)	77,855	10
Exsa Satış Araştırma	17,975	449	42,035	(177)
Marsa	63,996	11,063	64,666	(2,072)
Pilsa	33,264	43	50,878	779
Temsa Araştırma Geliştirme	35,519	(265)	30,944	1,125
Bımsa	32,028	57	42,319	(3,336)
Olmuxsa	99,790	(4,897)	105,024	(8,572)
Yünsa	56,823	(234)	48,789	(5,513)
Toyota İstanbul	80,552	47	65,587	(2,627)
Ak Portföy	30,373	(280)	27,346	1,008
Aviva Sigorta A.Ş.	59,333	3,130	52,610	5,002
Bekaert	22,314	(1,879)	24,482	-
Milli Reasürans T.A.Ş. (komisyon)	223,106	(293,639)	671,017	49,387
Diğer	79,208	8,565	55,562	53,825
	6,176,061	678,412	6,784,833	1,472,908

Temettü gelirleri				
Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	2,069	-	3,558	-
Tursa	678	-	-	-
ToyotaSA	-	-	597	-
Ak Portföy	115	-	80	-
Milli Reasürans A.Ş.	63,152	-	43,318	-
	66,014	-	47,553	-

45.1 Ortaklar, iştirakler ve bağıli ortaklıklardan alacaklar nedeniyle ayrılan şüpheli alacak tutarları ve bunların borçları: Yoktur.

45.2 Şirket ile dolaylı sermaye ve yönetim ilişkisine sahip iştirakler ve bağıli ortaklıkların dökümü, iştirakler ve bağıli ortaklıklar hesabında yer alan ortaklıkların isimleri ve iştirak ve oran ve tutarları, söz konusu ortaklıkların düzenlenen en son finansal tablolarında yer alan dönem karı veya zararı, net dönem karı veya zararı ile bu finansal tabloların ait olduğu dönem, Kurulumuz standartlarına göre hazırlanıp hazırlanmadığı, bağımsız denetime tabi tutulup tutulmadığı ve bağımsız denetim raporunun olumlu, olumsuz ve şartlı olmak üzere hangi türde düzenlendiği :

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

45. İlişkili taraflarla işlemler (devamı)

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyla Şirket'in iştirakleri ve bağlı ortaklıkları bulunmamaktadır. Diğer finansal varlıklar ile ilgili bilgi aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla	Mali tabloların							
	İştirak %	İştirak tutarı	Net dönem karı(zararı)	Dönem karı(zararı)	Ait olduğu dönem	SPK standartlarına uygunluğu	Bağımsız denetimden geçip/geçmediği	Bağımsız denetim rapor görüş türü
Grup içi								
Tursa A.Ş.	0.008	71,119	109,479	150,595	30/09/2009	-	Denetlenmemiş	-
Ak Yatırım A.Ş.	0.020	13,381	13,982,301	13,982,301	30/09/2009	-	Denetlenmemiş	-
Sabancı Telekom A.Ş.	0.0027	1,708	-	-	-	-	-	-
Ak Portföy Yönetim A.Ş.	0.001	33	-	-	-	-	-	-
Akçansa A.Ş.	0.000	-	-	-	-	-	-	-
Grup dışı								
Milli Reasürans A.Ş.	0.1494	575,083	91,717,426	114,755,513	30/09/2009	-	Denetlenmemiş	-
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.	8.3326	263,222	931,130	1,156,630	30/09/2009	-	Denetlenmemiş	-
Enternasyonal Turizm Yatırım A.Ş.	0.0001	2	-	-	-	-	-	-
Endüstri Holding A.Ş.	0.0001	583	-	-	-	-	-	-
		925,131						
Değer düşüklüğü karşılığı (*)		(57,722)						
Toplam		867,409						

Şirket, 07/08/09 tarih ve 2009/37 Nolu Yönetim Kurulu Kararı ile ToyotaSA Toyota Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş.' de sahip olduğu 16,631 adet hisselerin tamamının satışını gerçekleştirmiştir.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla	Mali tabloların							
	İştirak %	İştirak tutarı	Net dönem karı(zararı)	Dönem karı(zararı)	Ait olduğu dönem	SPK standartlarına uygunluğu	Bağımsız denetimden geçip/geçmediği	Bağımsız denetim rapor görüş türü
Grup içi								
Tursa A.Ş.	0.008	71,119	7,271,292	7,273,580	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Ak Yatırım A.Ş.	0.020	13,381	11,866,309	14,222,825	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Sabancı Telekom A.Ş.	0.00273	1,708	-	-	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
ToyotaSA A.Ş.	0.005	533	-	-	-	-	-	-
Ak Portföy Yönetim A.Ş.	0.001	33	-	-	-	-	-	-
Akçansa A.Ş.	0.000	-	-	-	-	-	-	-
Grup dışı								
Milli Reasürans A.Ş.	0.149372	575,083	(131,666,783)	(165,257,318)	31/12/2008	-	Denetlenmiş	-
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş. (**)	9.09	263,222	(215)	-	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Enternasyonal Turizm Yatırım A.Ş.	0.0001	2	1,361,267	1,361,267	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Endüstri Holding A.Ş.	0.0001	583	-	-	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
		925,664						
Değer düşüklüğü karşılığı (*)		(57,056)						
Toplam		868,608						

(*) Tursa A.Ş. değer düşüklüğü karşılığıdır.

(**) Şirket, 28/7/08 tarih ve 2008/34 Nolu Yönetim Kurulu Kararı ile Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.'de sahip olduğu hissenin 225.000 adedinin Finans Emeklilik ve Hayat A.Ş.'ne satışı gerçekleşmiştir.

45.3 İştirakler ve bağlı ortaklıklarda içsel kaynaklardan yapılan sermaye artırımını nedeniyle elde edilen bedelsiz hisse senedi tutarları: Yoktur.

45.4 Taşınmazlar üzerinde sahip olunan aynı haklar ve bunların değerleri: Yoktur.

45.5 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklar lehine verilen garanti, taahhüt, kefalet, avans, ciro gibi yükümlülüklerin tutarı: Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

46. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan olaylar

Yoktur.

47. Diğer

47.1 Finansal tablolardaki “diğer” ibaresini taşıyan hesap kalemlerinden dahil olduğu grubun toplam tutarının %20’sini veya bilanço aktif toplamının %5’ini aşan kalemlerin ad ve tutarları:

Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar, bilanço tarihi itibariyle onaylanmış 1 ila 31 gün süreyle banka tarafından bloke edilmiş kredi kartı alacaklarından oluşmaktadır.

Kısa vadeli diğer ilişkili taraflardan alacaklar ile ilgili bilgi 45 no’lu dipnotta açıklanmıştır.

Kısa vadeli diğer çeşitli alacaklar, stopaj vergisi ve diğer çeşitli kuruluşlardan alacaklardan oluşmaktadır.

Diğer maddi duran varlıklar, özel maliyetlerden oluşmaktadır.

Diğer maddi olmayan duran varlıklar, yazılım programlarından oluşmaktadır.

Uzun vadeli diğer finansal varlıklar ile ilgili bilgi 45.2 no’lu dipnotta açıklanmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

47. Diğer (devamı)

Diğer teknik karşılıklar dengeleme karşılığından oluşmaktadır.

	30 Eylül 2009	31 Aralık 2008
Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları		
Ertelenmiş komisyon giderleri	11,534,851	6,350,343
Sağlık sigorta poliçe gideri	450,404	1,939,669
Diğer giderler	521,800	416,095
Reasürans kar komisyonu tahakkuku	982,181	-
	13,489,236	8,706,107
Diğer çeşitli borçlar		
Satıcılara borçlar	1,568,208	1,840,087
Diğer borçlar	776,680	575,189
	2,344,888	2,415,276
Diğer borç ve gider karşılıkları (uzun vadeli)		
Dava karşılıkları	2,551,241	1,757,369
	2,551,241	1,757,369
Diğer vergi ve benzeri yükümlülük karşılıkları		
İkraz faiz BSMV karşılığı	3,809	2,266
	3,809	2,266
Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları		
Ertelenmiş komisyon gelirleri	375,717	219,908
Portföy yönetim ücreti	836,350	-
Yönetim Kurulu ücret tahakkuku	161,501	258,277
Takasbank bakım komisyonu tahakkuku	405,640	505,337
Hasarsızlık prim iadesi	116,095	100,522
Diğer genel yönetim giderleri karşılığı	415,788	550,820
	2,311,091	1,634,864
Diğer sermaye yedekleri		
Diğer sermaye yedekleri	66,540,803	66,540,803
İştirakler enflasyon düzeltmesi	324,312	324,312
	66,865,115	66,865,115

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

47. Diğer (devamı)

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Diğer teknik gelirler (Hayat)				
İkraz birim fiyat farkı	8,339,599	1,936,205	10,705,319	3,481,621
Diğer teknik gelirler	48,215	11,466	41,093	12,320
	8,387,814	1,947,671	10,746,412	3,493,941
Diğer teknik giderler (Emeklilik)				
Takasbank bakım komisyonu	405,640	130,667	317,096	100,332
Emeklilik gözetim merkezi hizmet bedeli	229,361	74,848	267,757	82,462
Kayda alım ücretleri	190,144	79,336	188,582	72,687
Ortak tanıtım faaliyet gideri	164,050	-	-	-
Diğer giderler	277,467	71,748	44,496	11,078
	1,266,663	356,329	817,931	266,559
Diğer giderler ve zararlar				
Kambiyo zararları	3,694,246	1,254,150	3,743,902	1,121,314
Kanunen kabul edilmeyen giderler	163,793	63,263	665,701	540,703
Özel iletişim vergisi gideri	291,015	87,534	318,257	121,462
Diğer giderler	155,318	75,749	10,657	2,116
	4,304,372	1,480,696	4,738,516	1,785,595
Diğer gelir ve karlar				
Kambiyo karları	4,589,878	906,497	3,879,486	1,131,429
Diğer gelirler	592,457	154,881	635,069	285,648
	5,182,335	1,061,378	4,514,556	1,417,077

47.2 “Diğer Alacaklar” ile “Diğer Kısa veya Uzun Vadeli Borçlar” hesap kalemi içinde bulunan ve bilanço aktif toplamının yüzde birini aşan, personelden alacaklar ile personele borçlar tutarlarının ayrı ayrı toplamları: Yoktur.

47.3 Nazım hesaplarda takip edilen rücu alacaklarına ilişkin tutarlar: Yoktur.

47.4 Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarlarını ve kaynakları gösteren açıklayıcı not: Yoktur.

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Önceki yıl gelir ve karları				
Kur farkı düzeltmesi	284,872	(359)	-	-
Diğer	20,065	10,672	7,554	6,036
Toplam	304,937	10,313	7,554	6,036

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

30 Eylül 2009 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

47. Diğer (devamı)

Önceki yıl gider ve zararları	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Geç gelen faturalar	42,386	165	411,041	(2,321)
Reasüröre devredilen prim düzeltmesi	72,905	-	-	-
Kar komisyon düzeltmesi	-	-	25,353	-
Prim düzeltmesi	772	-	1,081	-
Diğer giderler	15,679	1,727	-	-
Toplam	131,742	1,892	437,475	(2,321)

47.5 Yer alması gereken diğer notlar

Dönemin reeskont ve karşılık giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2009	1 Temmuz - 30 Eylül 2009	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Kazanılmamış primler karşılığı, net	8,541,269	2,535,617	10,099,120	3,777,003
Muallak hasar ve tazminat karşılığı, net	622,087	456,898	1,498,135	134,211
Hayat matematik karşılığı, net	(11,244,058)	(3,492,272)	22,206,865	5,120,002
Dengeleme karşılığı, net	135,778	108,423	90,585	46,442
Kıdem tazminatı karşılığı, net	280,464	166,812	(43,479)	19,775
İzin karşılığı, net	(282,686)	(276,356)	(179,130)	(101,180)
Vergi karşılığı	1,542	383	(776,153)	(822,122)
Ertelenen vergi karşılığı	4,484,843	3,070,558	630,172	(216,504)
Genel yönetim giderleri karşılığı, net	520,419	914,801	1,635,521	742,632
Komisyon karşılığı, net	(953,446)	(163,181)	226,077	(42,377)
Personel ikramiye karşılığı, net	490,684	1,389,989	(5,507,529)	282,447
Dava karşılığı	793,872	425,848	864,657	73,276
Hasarsızlık indirim tahakkuku	-	-	(459,251)	(102,600)
	3,390,768	5,137,520	30,285,590	8,911,005

47.6 Kar dağıtım tablosu

30 Eylül 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in geçmiş dönem zararları bulunduğundan, kar dağıtımını söz konusu değildir.